ՊԱՅՄԱՆՔ

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղրուշ. երկու անգամի համար 2 ղրուշ է. աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլլայ։

Ցրագրոս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»
ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ. Ղալաթիա, Նորատունկեան խան, իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէիւ

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده (ارەولك) غزته سى اداره سنه

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 փարա 40 փարա

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ	համար	Տարեկան	ղրշեկան	արժէք	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Հատավ	»	»	1
Գաւառաց	համար	Տարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ			28

Դուրս ղրկուած լրագրոյ համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Ծանուցմունք կընդունուին ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԸՆՍԻ գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան.

Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ, հաստատեալ յամին 1851, կը հրատարակուի այժմ իբրեւ Շաբաթաթերթ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի մէն մի թիւը կը պարունակէ նոյն շաբթու Ազգային, Ներքին, Արտաքին, Քաղաքական և Դրամական բոլոր կարեւոր լուրերն ու տեղեկութիւնները։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթն, իւր մէն մի թուով, կը հրատարակէ նաեւ Խմբագրական Տեսութիւններ, ազգային, քաղաքական, ընկերային, ընտանեկան և տնտեսական նիւթերու վրայ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթին ամէն թիւը կը պարունակէ նաեւ օգտակար յօդուածներ գիտական և պատմական զանազան նիւթոց վրայ, հետաքրքրաշարժ և բարոյալից նորավէպեր, և ընտիր թարգմանութիւններ ու քերթուածներ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթն Հանդէս մ'է և Լրագիր մ'է միանգամայն։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի մէն մի թիւը կը բաղկանայ մանր և հոծ տառերով կազմուած 20 երեսներէ, և տարին կը կազմէ աւելի քան 1,000 երեսներէ բաղկացեալ ընտիր հատոր մը մաքուր տպագրութեամբ, իւր Ցանկերովը զատ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի տարեկան գինն է միայն ԿԷՍ օսմանեան ոսկի, և վեցամսեայն՝ ՔԱՌՈՐԴ օսմանեան ոսկի։ Ձեռքէ կը ծախուի 60 փարա գնով։ Թղթատարութեան տարեկան ծախքն է միայն 15 ղրուշ։

ՄԱՍԻՍԻ վերջին թիւը կը պարունակէր.

Ա. ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ. Համբոյեան Բարոյական. գրեց Բ. ՔԷՉԵԱՆ.

Բ. ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ. Ի մահ Տ. Տ. Ներսէսի, ախոյեան Պատրիարքին Հայոց. գրեց Ե. Զ.

Գ. ՊԱՏՄԱԿԱՆ. Զինուորական կրթութեան. թարգմանեց Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ.

Դ. ՆՈՐԱՎԷՊ. Թուղթերուն կէսը. հեղինակութիւն ԷՄԻԼ ՌԻՇԲՈՒՐԿ երեւելի վիպասանին.

Ե. ՔԱՂՈՒԱԾՔ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԼՐՈՑ. Արտաքին, Ներքին, Ազգային.

Զ. ԴՐԱՄԱԿԱՆ.

Է. Իբրեւ Յաւելուած կը պարունակէր նաեւ ՍԻՄՈՆԷ ԵՒ ՄԱՐԻ յոյժ հետաքրքրաշարժ վէպը. Թարգմանեց Մ. ՋՕՊԱՆԵԱՆ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԴԱՏԱՍՏԱՆ

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՄԱՐԴԱԿԵՐԱՑ

Աշխարհի ընթերցողք կը յիշեն անգլիացի քանի մը նաւաստեաց պատմութիւնն, որք Ովկէանոսի մէջտեղ կորուսանելով իրենց նաւ, և յետոյ անօթի մնալով, իրենցմէ մին սպաննեցին և անոր մարմնով ապրեցան, մինչեւ որ չոգենաւ մը ազատեց զիրենք։ Էկզէդըրի (Անգլիա) Եղեռնադատ Ատեանն զբաղեցաւ այս խնդրով, և որոշեց դիմել Տէրութեան ամենաբարձր Ատենին վճռոյն։ Էկզէդըրի դատարանին Նախագահ Պ. Հըտըլըսթօնի խորհրդածութիւններն և բարձրագոյն ատենի մը դիմելու որոշումը վիճաբանութեան նիւթ մատակարարած են Լոնտոնի լրագրաց։ Տէյլի Նիւզ լրագիրն այս խնդրոյ վրայ նշանաւոր յօդուած մը հրատարակած է, զոր հետեւեալ կերպիւ կ'ամփոփենք։

«Էկզէդըրի երդուեալք Մինիոնեթ շոգենաւու խնդրոյն մէջ մասնաւոր վճիռ մը տուին։ Դատարանին Նախագահը, Պ. Հըտըլըսթօն, յայտարարեց թէ, իբրեւ օրինական խնդիր, անարդարանալի էր այն նաւաստեաց ընթացքն որք իրենց ընկերն սպաննեցին, և եթէ պէտք լինէր անմիջապէս որոշել խնդիրն, անոնք յանցաւոր պարտէին հռչակուիլ։ Բայց Նախագահն առաջարկեց որ երդուեալք քննեն միայն թէ պատմուած իրողութիւնք ստո՞յգ են, և այդ իրողութեանց վրայ օրինական պատշաճ մեկնութիւնը տալու հոգը թողուն բարձրագոյն Ատենին։

«Այսպէս եղաւ, և ամբաստանեալք նորէն արձակեցան ընդ երաշխաւորութեամբ, և երդուեալք, որք իրողութեան ստուգութիւնն հաստատեցին, յանցաւորները զօրեղապէս յանձնաբարեցին Թագուհւոյն գթութեան։

«Այս նաւաստեաց պատմութիւնը մեծ հետաքրքրութիւն զարթուցած է, հակառակ իւր նողկալի և քստմնեցուցիչ հանգամանաց։ Այդ խեղճ մարդիկ Անգլիոյ Սաութամբթըն քաղաքէն մայիս 19ին ճամբայ ելեր էին Աւստրալիոյ Սիտնէյ քաղաքն երթալու համար։ Փոքրիկ առագաստանաւ մը նստած էին, Մինիոնեթ անուն։ Չորս հոգի էին, Տըտլի նաւապետ, Ստեֆէնս, քաջակազմ նաւաստի մը Պրուքս անուն, որ վկայութիւն տուաւ, և Ռիչարտ Բարքըր անուն 17-18 տարեկան աշկերտ մը, որ սպաննուած է։ Մատէյրա հանդիպեցան, և երբ Հասարակածի գիծն անցան, սաստիկ փոթորիկ մը խորտակեց զՄինիոնեթ։ Նաւաստիք գրեթէ ոչինչ կրցան ազատել, և մակոյկ մը նստան, երբ 1,600 մղոն հեռի էին Բարէյուսոյ Հրուանդանէն։ Ուտելու և խմելու բան մը չունէին։ Ջուկ մը յաջողեցան որսալ. և մի քանի օր անով ապրեցան. անձրեւ եկած ժամանակ ալ կը յաջողէին քիչ մը ջուր ներս առնուլ։ Բայց երեք շաբաթ շատ անօթի և խեղճ վիճակի մէջ մնացին։ Առաջարկուեցաւ որ իրենցմէ մին բսպաննուի միւսներուն կեանքն ազատելու համար։ Տըտլի առաջարկեց որ վիճակ ձգուի. բայց Պրուքս ընդդիմացաւ, ըսելով թէ ինք չուզեր մարդ սպաննել և չի հաւանիր որ ուրիշ մը զինք սպաննէ։ Տըտլի և Ստեֆէնս առանձին խորհրդակցեցան, և առանց Բարքըրի հաւանութիւնն առնալու, որոշեցին սպաննել զայն։ Յանձամ աղօթք ընելէ և Աստուծմէ կանխաւ ներում խնդրելէ յետոյ, Տըտլի մօտեցաւ Բարքըրի, ըսելով, «Տղաս, ժամանակդ հասած է։» — «Ի՞նչ, զի՞ս, Տէ՛ր իմ,» բացագանչեց խեղճ պատանին. «Այո՛, տղաս», պատասխանեց Տըտլի, և անմիջապէս դանակը տղուն վզին կոխեց, ուստից ցայտող արիւնը խմեցին տաք տաք։ Ապա մարմինը ճեղքեցին, և լերադըն և սիրտն հանելով կերան։ Պրուքս ալ յայնժամ մասնակցեցաւ այս մարդակերաց ճաշին։ Ցետ մի քանի աւուրց, գերման շոգենաւ մը զիրենք ազատեց շատ արգահատելի վիճակի մը մէջ, և երբ Անգլիա հասան, Տըտլի ամեն ինչ յօժարակամ խոստովանեցաւ դատական իշխանութեան, առանց միտքէն անցունելու թէ գիտութեամբ մարդասպանութիւն ի գործ դրած լինելու ամբաստանութիւն կ'ընէր իւր անձին դէմ իսկ։»

Տէյլի Նիւզ կը տարակուսի Նախագահին որոշման իմաստութեան վրայ, երբ խնդիրը բարձրագոյն դատարան մը յղել պատշաճ դատեց։ «Հանրածանօթ է թէ այն խնդիրք միայն կը յղուին այս բարձրագոյն դատարանին՝ երբ ծանր տարակուսանք կան օրէնքին տրամադրութեանց վրայ։ Արդ, մարդ մը ի՞նչ կենաց զրկել՝ ինքնին է մեր դատապարտութեան ծանրագոյն ատենաւ ածնն, և այս գործ մարդասպանութեան թէեւ կամ ներելի տեսակներուն կրնայ վերածուիլ ծանուցեալ պարագայից մէջ միայն։ Այդ պարագայից գրեթէ ամբողջ ցանկը սա է.— Դահիճն իւր քստմնեցուցիչ պարտականութեան կատարմամբ ոճիր մը չի գործեր բնականապէս։ Նմանապէս ոճիր չի գործեր ոստիկան մը, որ օրինաւոր ձերբակալութեան հակառակող չարագործ մը կը սպաննէ։ Դեռ անցեալ օր անպարտ արձակուեցաւ մարդ մը որ սպաննած էր զիւր հայր, ըստ որում երդուեալները համոզելու չափ պայծառապէս հաստատեց թէ, սպաննելով իւր հայր, միակ հնարաւոր միջոցն ի գործ դրած էր իւր մօր կեանքն ազատելու համար։ Զինուորք որք իրենց տրուած հրամանները կը գործադրեն՝ անշուշտ պատասխանատուութենէ զերծ են այն մահերու համար, զորս կը պատճառեն։ Մարդ մը որ բանաւոր երկիւղ ունի թէ պիտի սպաննուի, օրինակի համար՝ աւազակի մը ձեռամբ, կրնայ օրինաւորապէս սպաննել իրեն վրայ յարձակողն։ Եթէ թշնամական պարզ խօսքերէ աւելի ծանր գրգռութիւն մը տեղի ունեցած է, մարդասպանութեան ոճիրը կը թեթեւնայ։ Բայց, այս բացառութիւններէ դուրս, գիտութեամբ մարդ ըսպաննել՝ մարդասպանութեան եղեռնը գործել է, և անշուշտ ընկերային բարձրագոյն կարեւորութիւն ունի որ այս կանոն աներկիւղ հռչակուի ամեն պատշաճ առիթներու մէջ։

«Տըտլի և Ստեֆէնսի դատաստանէն առաջ տեղի ունեցած անպաշտօնական վիճաբանութիւնք ցոյց տուին որքալի թուլութիւն մը հասարակաց գաղափարներուն մէջ թէ՛ ի մասին բարոյականի և թէ՛ ի մասին օրինաց։ Շատեր կան որք կ'ենթադրեն թէ սխալ չի կրնար լինել գործել բան մը զոր գործելէ հրաժարելու մէջ անպատեհութիւնք կային, և թէ դատարանք իրենց ներկայացեալ խնդիրները պարտին որոշել նոյն սկզբամբք որոցմէ կը թելադրին դեռահաս տկնայք երբ կը քննեն վէպերու մէջ նկարագրեալ բընաւորութիւնները։ Պ. Հըտըլըսթօնի ներկայացուցած դիտողութիւնները չեն քաջալերեր բնաւ օրինաց այսպիսի մեկ թոյլ մեկնութիւնն։ Ընդհակառակն, Նախագահը ինք դովելի պայծառութեամբ բացատրեց օրէնքն։ Եթէ Անգլիոյ Նախագատ ատենից դատաւորք համագումար նիստ մ'ընէին, աւելի պայծառապէս չէին կրնար բացատրել օրէնքը։ Դժբախտ Տըտլիի համար դութ չզգալ անհնար է։ Կրնանք վստահիլ թէ Ներքին գործոց Նախարարը պատշաճապէս պիտի դիմէ վեհապետին գթութեան։ Բայց պարտինք բողոքել այն անբարոյական թուլութեան դէմ որով՝ ըզ Տըտլի մեղքնալու պատճառաւ՝ Բարքըրի վիճակը բոլորովին կը վրիպի տեսութենէ։ Բայց այս խեղճ պատանին ալ, զոր իւր ընկերք սպաննած և կերած են Ովկէանու մէջ տեղ, պէտք է գրաւէ մի մաս այն գթութեան որ ցոյց կը տրուի զինք սպաննողներուն։

«Ի նպաստ այն կարծեաց թէ «Հարկն օրէնքը կը լուծէ, եւ հետեւապէս, մարդասպանութիւնը կրնայ արդարանալ երբ հարկաւոր էր», մէջ բերուած օրինակներն անարժան են լուրջ ուշադրութեան։ Բուֆէնտորֆ կը յիշէ ժԸ դարու սկիզբը տեղի ունեցած դէպք մը, երբ եօթն Անգլիացիներ վիճակակից եղեր են Տըտլիի և Ստեֆէնսի, և իրենցմէ մին սպաններ են, անոր մսով ապրելու համար։ Դատաւորք անպարտ արձակեր են մնացեալ վեց Անգլիացիները։ Բայց չի յիշեր դատաւորաց ի՛նչ ազգէ լինելը, կամ երկիրն ուր դատաստանը տեղի ունեցաւ։ Քառասուն տարի առաջ Ամերիկայի մէջ ալ նման օրինակ դատ մը տեղի ունեցեր է, որոյ յարգն ըստ բաւականին կը կորսի ամերիկացի դատաւորին այն անհեթեթ դիտողութեամբ թէ. «Երբ հարկ լինի մարդու մը սպանումն՝ իւր ընկերաց կեանքը փրկելու համար, այն մարդ պէտք է որոշուի վիճակարկութեամբ, որպէս կոչում մը առնախախնամութեան՝ զոհերն ինք ընտրելու։» Պ. Հըտըլըսթօն իրաւամբ դիտեց թէ Նախախնամութեան դէմ հայհոյութիւն մ'է այսպիսի կանոն մը։ Այս ամերիկեան դէպք քիչ մը տարբեր է զմեզ զբաղեցնող դէպքէն։ Այն ատեն նաւաստիներ ծովը նետեր են ճամբորդներ՝ մակոյկ մը թեթեւցնելու համար, և դատաւորը կ'ըսէր թէ նախ նաւաստիները պարտէին ծով ձգուիլ, եթէ մակոյկը վարելու պաշտօնը չունէին, և թէ, ամեն պարագայի մէջ, զոհուելիք մասնաւոր անձինք պարտէին որոշուիլ վիճակով։

«Երեւելի իրաւագէտ Պլէքսթօն ալ գրած է հատուած մը, որ իբրեւ օրինակ յիշուեցաւ։ «Երբ երկու մարդիկ ծով իյնան, և ծովուն մէջ տախտակ մը գտնեն որ իրենցմէ մին կրնայ փրկել, բայց եթէ երկուքը միանգամայն անոր փարին՝ երկուքն ի միասին կ'ընկղմին, և եթէ զայս տեսնելով, երկուքէն մին ի ծով հրէ միւսն և իւր կեանքն ազատէ տախտակին փարելով, նա որ այսպէս իւր կեանքը կ'ազատէ ուրիշի մը կեանքը զոհելով՝ ներելի պարագայի մը մէջ կը գտնուի, անխուսափելի հարկի և ինքնապաշտպանութեան սկզբան պատճառաւ, ըստ որում երկուքին ալ միեւնոյն տախտակի կտորին վրայ մնալը՝ փոխադարձ թէեւ անմեղ փորձ մ'և վտանգ մ'էր իրարու կենաց դէմ։» Բայց այս հանրածանօթ օրինակն ալ գործնական արժէք մը չունի ներկայ դատին մէջ։

«Անգլիոյ Եղեռնական Օրինաց Վերաքննութեան Յանձնաժողովն իւր տեղեկագրոյ մէջ մեծ ճշմարտութեամբ դիտած էր թէ. «Խղճագէտք դարերէ հետէ զբաղած են և տաղաւին դարերով կրնան զբաղիլ «վերացական տեսութեամբք ի մասին «բարոյական պարտաւորութեան ընկղմեալ երկու անձանց որք կը կռուին ձեռք անցունելու համար տախտակի կտոր մը որ իրենցմէ միայն մին «կրնայ փրկել։ Այսպիսի դատի մը մէջ, «դատաւորք կրնան վճռել միայն գործին մասնաւոր պարագայներն ի նկատ առնլով։ Մեք չենք կրնար թելադրել որ հարկն ամեն պարագայի «մէջ արդարացում մ'ընկատուի. բայց «նաեւ չենք կրնար թելադրել որ «հարկը բնաւ չծառայէ իբրեւ միջոց «պաշտպանութեան։ Լաւագոյն կը համարինք թողուլ որ այսպիսի խնդիրք՝ «եթէ երբեք ծագին գործնական կենաց մէջ՝ վճռուին օրինաց սկզբունքներն ի կիր արկանելով խնդրոյն մասնաւոր պարագայից։»

«Արդ, (կը շարունակէ Տէյլի Նիւզ,) անհնար է ըսել թէ Տըտլիի շարժառիթն՝ սպաննելով զԲարքըր՝ էր ինքնապաշտպանութիւն։ Մակոյկն յորում կը գտնուէին երեք շաբաթներէ հետէ՝ կրնար ամէնքն ալ կրել։ Ո՛չ թէ Բարքըրի ներկայութիւնն, այլ ուտեստի բացակայութիւնն էր որ կը վտանգէր Տըտլիի և ընկերաց կեանքը։ Նախագահն ի հակառակէն փաստ մը յիշեց, որ կատարելապէս կը պատշաճի ներկայ պարագային։ Ենթադրենք թէ Բարքըր, փոխանակ կրաւորաբար հանդուրժելու իւր սպանման, ըմբռնէր մ'ունենար և անով զարնէր մեռցնէր զՏըտլի։ Միթէ կրնայի՞նք ըսել թէ Բարքըր մարդասպանութեան ոճիրը գործեց։ Բայց այս անհեթեթ կարծիքը պաշտպանած կը լինին նոքա որք զՏըտլի անմեղ կը դաւանին։ Եթէ Տըտլի՝ սպաննելով զԲարքըր՝ անմեղ կը մնար, ուրեմն եթէ Բարքըր թող չի տար և ինք սպաննէր զՏըտլի, մեղապարտը Բարքըր կը լինէր։ Ո՞վ կը համարձակի սակայն ըսել թէ Բարքըր, իւր կեանքը պաշտպանելով, մեղապարտ պիտի լինէր։

«Տըտլի առարկած է թէ պատանին այն պատճառաւ ընտրեցին որովհետեւ

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(87)(

ՑՈՐԴԻԿԻՆԵ ՏԻՒ ԹՌԵՐԱՅԼԻ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔԻ

ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Բ.

Դժուարութիւնը պատրուակ մը գտնելն էր, որպէս զի կարող լինէր մօտենալ և խօսակցութիւն բանալ անոնց հետ՝ առանց կասկած ազդելու։

Օվէրնացիք ընդհանրապէս զգուշաւոր բնութիւն ունին. իրենց գաղտնիքը դիւրաւ չեն պատմեր իրենց դէմ եկողին։

Ինչպէս պիտի կրնար բացատրութիւն խնդրել ամենափափուկ նիւթոյ մը վրայ, մանաւանդ այն միջոցին, ուր ժամէ մը յետոյ պիտի չունէին։

Ամենէն ճարտար դիւանագէտն իսկ կը կորսնցնէ իւր ամեն առաւելութիւններն երբոր բանակցութիւնները փութացնելու հարկադրի։

Մանաւանդ Բիէտուշ քաջ գիտէր որ ածխավաճառք և ուրիշ այն կարգէ քաղաքացիք կը խորշին դատական գործոց խառնուելէ, վախնալով որ վտանգի մը կը հանդիպին։

Արդարեւ փողոցի ածխավաճառն ալ որոշ պատասխան մը տալ չէր ուզած երբոր ոճրագատ ատենի Նախագահն հարցուցեր էր իրեն թէ սպանեալ Անգլիացւոյն տունն յաճախող պարոնն ամբաստանեա՞լն էր։

Կինն ալ, թէ՛ երդուեալ դատաւորաց և թէ՛ հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ, աւելի բացորոշ յայտնութիւն մը չէր ըրած։

Եթէ տոմսակ առնալու սրահին մէջ ըսեր էր թէ կը ճանչէր Մարի Ֆասիթի սպասուհին, պատճառն այս էր որ չէր կասկածեր թէ իւր խօսքերը լսող մէկը կար անդ, որոյ համար մեծ կարեւորութիւն ունէր իւր այդ յայտարարութիւն։

Հարկ էր այժմ կրկնել և ճշդել տալ զայն. մինչեւ իսկ Բիէտուշ կ'ուզէր աւելի բան մ'իմանալ Օվէրնացի ամոլէն։

Գիտէր թէ հայր Լըքոք ո՛րչափ կարեւորութիւն կուտար այն սենեկապանուհին գտնելու, որ սպանութեան իրիկունը փախած անհետ եղած էր։

Եւ որովհետեւ ինքն ալ կը խորհրդածէր գործին վրայ, յաճախ ըսած էր ինքնիրեն որ եթէ կարելի լինէր գտնել այն վկաներէն մին, որոց անբացատրելի տարակայութիւն աւելի մթագնած էր սորմին գաղտնիքը, շատ բան կ'իմացուէր անկէ։

Ուստի Նախախնամական դիպուած մը կը համարէր ածխավաճառուհւոյն այս հանդիպումն Անգլուհւոյն նաժշտին հետ, և այս դիպուածէն օգուտ քաղելու յոյսը կը մխիթարէր զինքը Թոլպիաքի հետքը կորսնցնելուն վրայ։

Մանաւանդ սա ալ կար որ Թոլպիաք անպատճառ պիտի դառնար գնացած տեղէն, և անյապաղ, վասն զի երկար ուղեւորութիւն մ'ընելու կերպիւ հանդերձեալ չէր։

Եւ որովհետեւ գիտէր այժմ թէ Օրլէանի և Փարիզի միջեւ գտնուող կայարանի մը հետ էր իւր գործ, ապագային մէջ առաւել դիւրութիւն կար ազդուագոյն հսկողութիւն մը կազմելու այն գծին վրայ։

Ուստի Բիէտուշ կը խորհէր որ առայժմ հարկ չկար սենեկապանուհւոյն վրայ խորհելու. որ, եթէ ածխավաճառուհին չէր սխալած, այժմ լաւ դիրք ունէր ընկերութեան մէջ։

Կը ցաւէր որ սրահը մտած և տոմսակ գնելու գնալէն առջեւ գնացած միջոցին չէր նայած անոր, վասն զի այն միջոցին իւր բոլոր ուշադրութիւնը Թոլպիաքի նուիրած էր, և անկէ զատ ուրիշ ոչ մէկու համար աչք ունէր։

Այն տիկնոջ հասակը, ձեւն ու արդուզարդը նշմարած էր, բայց չպիտի կրնար ճանչել անոր դէմքն, եթէ օր մ'երես երեսի գար անոր հետ։

— Պէտք է որ ամեն հնար ի գործ դնելով թող չտամ որ այս Օվէրնացիք Օրլէաք երթան այսօր, կ'ըսէր ինքնիրեն՝ անոնց մօտենալու ջանացած միջոցին։

Բիէտուշ ա՛յնչափ անցաւ դարձաւ ածխավաճառին և ածխավաճառուհւոյն շուրջն, որ վերջապէս անոնց ուշադրութիւնն հրաւիրեց իւր վրայ։

Բնաւ չճանչցեցին զինքը, թէև անգամ մը գործարանի կերպարանքով գնացեր մարդուն հետ խօսակցեր էր անոր դրանը սեմին վրայ. բայց զարմացան տեսնելով քաղաքացի մը, որ կարեկից աչքով մ'իրենց կը նայէր, և որովհետեւ յոյժ դիւրակեաց մարդու մ'երեւոյթ ունէր, խոժոռ դէմք չըցուցին անոր։

Այրը բնութեամբ զուարճախօս էր, կինն ալ տխրաբարոյ չէր։

Մանաւանդ Արժանթէօյլի գինին զըւարթացուցած լինելով զանոնք, երկուքն ալ կը խնդային, առանց պատճառի, մի միայն խնդալու զուարճութեան համար։

Սիրալի էր տեսնել անոնց ճերմակ ակռաներուն փայլումն իրենց սեւ դէմքերուն մէջտեղն, և հաստ կոշիկներով ամրակուռ ոտներն, որ չափ կը զարնէին սալաքարերուն վրայ։

Քիչ կը մնար որ ոտքի վրայ ելնելով օվէրնական պար մը խաղային։

Երկուքն ալ երիտասարդ էին. այրը կորովի կայտառ մ'էր, կինն ալ տգեղ չէր։

Բիէտուշ բաւ ինքնիրեն թէ այսպիսի երջանիկ և զուգայարմար ամոլի մը հետ դիւրին էր համաձայնիլ. ուստի ծանօթութիւնը փութացնելու համար գոչեց.

— Դրաւ կը դնեմ, որդեակնե՛ր, թէ հայրենակից ենք։

— Մի՛ դնէք, կը կորսնցնէք, պատասխանեց այրը։ Դուք Օվէրնացի չէք. եթէ լինէիք, Փարիզցիի պէս չէիք խօսեր։

— Կէս Օվէրնացի եմ. մայրս այն տեղէն էր։

— Օրիյաքէ՞ն էր թերեւս։

— Ո՛չ, Իսուարէն։

— Հոգ չէ. Իսուար շատ հեռի չէ մեր գեղէն։ Ուրեմն երկուքս ալ շահեցանք գրաւն, ուստի երկուքս ալ պիտի վճարենք մեր լիտրն։

— Ո՛չ, ո՛չ, ես կորուսի, ես պիտի վճարեմ երկուքն ալ։

— Քաղաքացի՛, չեմ մերժեր, վասն զի բարի տղու մը դէմք ունիք։ Անպէս չէ՞, Ժանէ՛թ։

— Օ՛, այո՛, գոչեց կինն։

— Ուրեմն երթանք ըմպելատուն։

— Երթանք։ Դեռ երեք քառորդ ունինք կառախումբին ելնելուն։

Եւ իւր թաղմաթիւ ծրարներն իւր լայն ուսերուն վրայ բառնալով, մինչ Ժանէթ ալ խոհարանի անօթներն ու շիշերը կը վերցնէր, ածխավաճառն իւր նոր բարեկամին հետ դէպ ի ըմպելատունն ուղղուեցաւ, որ կայարանին միւս ծայրըն էր։

— Գործս լաւ կ'սկսի, կ'ըսէր ինքնիրեն Բիէտուշ։

Իւր ծրագիրն էր կառախումբը փախցնել տալ Օվէրնացիներուն, թէեւ զանոնք լաւ մը գինովցնել հարկ լինէր։

— Ի՞նչ է ձեր անունը, քաղաքացի՛, հարցուց այրը։

— Պալանտէն, պատասխանեց Բիէտուշ սիգապանծ համարձակութեամբ։ Ժամանակաւ ես ալ ածխավաճառութիւն ըրած եմ, և այժմ հասոյթներովս կ'ապրիմ։

— Ես ո՛չ, բայց վստահ եմ որ պիտի հասնիմ այդ վիճակի, ինչպէս որ վստահ եմ իմ Ժան Կալուրիա կոչուելուս և կնոջս ալ Ժանէթ Քուեթոլան կոչուելուն։

— Հանդուցեալ մօրս երկրին ճշմարիտ անուններն են ատոնք. երբոր կը լսեմ, կարծես թէ քսան տարի կ'երիտասարդանամ։

— Պէտք չունիք ատոր, քաղաքացի, վասն զի տակաւին ծերացած չէք։ Ճշմարիտ չէ՞, Ժանէ՛թ։

Կինը պատասխանեց ժպիտով մը որ մէկ ականջէն միւսը կը հասնէր։

Ցայտնի կը տեսնուէր որ յօժար սրտիւ չէր ձայնակցեր իւր ամուսնոյն գովեստին՝ զոր կ'ուղղէր քաղաքացւոյն։

Ժանէթ հուժկու մարդիկը կը սիրէր, և Բիէտուշ՝ հասուցատէր եղած փոքր վաճառականի մը բնական դերը խաղալով՝ չէր կրնար հաճոյ լինիլ նմա։

Բայց Բիէտուշ այն սեւ Աստղիկին սիրտը գրաւած չլինելուն վրայ կը մխիթարուէր, վասն զի ի սկզբան շատ վախցեր էր թէ իւր բուն անձնաւորութիւնը կը ճանչուէր անկէ։

Այն օրն, յորում համբն, իրմէ լըրտեսուելով, գնացեր պորմին վանդակադրան զանգակն հնչեցուցեր էր, ածխավաճառուհին՝ իւր խանութին դուռը կեցած լինելով՝ կատարելապէս տեսած էր ապահովութեան պետն և անոր երկու գործակալներն, որոց մին էր Բիէտուշ։

Ճշմարիտ է թէ այն օրը սուկան և կակուղ փնջըյր հագած էր, և թէ կերպարանքին փոփոխութիւնը կը բաւէր Օվէրնուհին մոլորեցնելու։

Քաջալերեալ այս առաջին յաջողութեամբ, ծպտեալ գործակալը խորհուրդ մը յղացաւ։

— Օ՛ն, հայրենակի՛ցք, գոչեց, փոխանակ ըմպելատանը մտնելու, ուր ոտքի վրայ խմել հարկ է, աւելի լաւ չլինի՞ր երթալ սա վանդակորմին դէմի սրճարանին զալարազարդ հովանոցին տակ նստիլ։

— Շատ լաւ կը լինէր, եթէ կառախումբը չփախցնելու մասին ապահով լինէինք, ըսաւ Ժան Կալուրիա։

— Կառախումբը չմեկնիր առանց ձեզ, որովհետեւ, խմած ժամանակնիս, կայարանին ժամացոյցն ալ կը տեսնենք։ (Շարունակելի)

իրենք ամուսնացեալ և զաւակաց տէր էին, մինչ Բարքըր մարդկային ընկերութեան հետ այնչափ սերտ կապերով կապուած չէր։ Բայց եթէ վայրկեան մ'ընդունինք այսպիսի առարկութիւն մը, նկերանի գրած կանոնն այն է թէ, այսպիսի պարագայից մէջ, ողջունելիք մարդն է նա որ հաւանօրէն նուազագոյն օգուտ պիտի ընծայէր Հանրապետութեան (կամ երկրին), և յայնժամ Բարքըր, դեռ երիտասարդ գոլով, կրնար աւելի ապրիլ և միւսներէն աւելի օգտակար լինիլ իր ազգին։ Բայց այսպիսի խորհրդածութիւնք աւելի հանճարեղ են քան ճշմարիտ։

«Իրողութիւնն այն է սակայն թէ, Տըտլիի արարքին դէմ օրինաց տրամադրութիւնք այնչափ որոշ էին սկիզբէն ի վեր, որ վիճաբանութեան իսկ տեղի չի կար։ Միայն ախտանման ըղձայականութիւն մը, օրինաց յառաջութեան օժանդակութեամբ, կարող է տարակուսանք ձգել խնդրոյն վրայ։ Տըտլիի բարոյական յանցապարտութեան աստիճանին վրայ ի հարկէ կարծեաց զանազանութիւնք պիտի լինին։ Ո՛չ ոք կ'ուզէ կամ կ'ակնկալէ ի կախաղան հանուած տեսնել զնա։ Բայց քաղաքակրթութեան և մարդկութեան համար դէպ օր մը պիտի լինի երբ այդ մարդուն գործած սպանութիւնն արդար և բանաւոր հռչակուի։ Այն փրցուն պատրուակ թէ Բարքըր ինքնիրեն ալ պիտի մեռնէր՝ ջախջախեցաւ Նախագահին կողմէ։ Պէտք է գիտնալ թէ մահը փութացնել՝ ի կենաց զրաւել է զմարդ, և ի կենաց զրաւել զմարդ առանց օրինական պատճառի՝ է մարդասպանութեան ոճիրը։ Նախագահը բնաւ տարակոյս չունի Տըտլիի յանցապարտութեան վրայ, բայց իբրեւ մեծագոյն զգուշութիւն՝ նախամեծար կը դատէ սահմանել բարձրագոյն Ատենի մը վճիռը։ Տեսնենք թէ այս Ատեան ինչ պիտի վճռէ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Եկեղեցական Համագումար Ժողովն, որ այսօր ժամ 5ին պիտի գումարուէր Սահմանադրութեան տրամադրած ընտրելեաց ցանկը պատրաստելու, ժամ 6ին տակաւին չէր բացուած։

Համագումար ժողովոյ անդամոց մէջ ազդեցիկ մաս մը կայ, որ կ'ուզէ խնդիր յարուցանել Սահմանադրութեան այն յօդուածին վրայ, որով Համագումար ժողովոյն համար նշանակեալ պաշտօնն է միայն քուէից առաւելութեան կարգաւ ցանկ մը պատրաստել, յորում կրնան մտնել 1-2 քուէ ստացող եկեղեցականներն իսկ, իբրեւ ընտրելի Պատրիարքութեան։ Եկեղեցականք ոմանք կը պահանջեն առաւել իրական մասնակցութիւն մը ունենալ Պատրիարքական ընտրութեան մէջ, և մտադիր կ'երեւին Համագումար ժողովոյ այս աւուր նստին մէջ վիճաբանութիւն մը յարուցանել այս կէտի վրայ։

Հաւանական չէ որ Համագումար ժողովն այսօր իւր նիստը գագրեցնէ ինչուն ազդ, բստ որում հարկ անհրաժեշտ է նոր Պատրիարքին ընտրութիւնը փութացնել։

Բ. ԴՐԱՆ «ՊՈՒՅՐՈՒԼԹՈՒՆ»

Տեղապահութեան մասին Ազգ. Վարչութեան որոշումը վաւերացնելու և նոր Պատրիարքին ընտրութեան հրաման տալու համար Բ. Դռնէն սպասուած Պույրուլթուն այսօր մինչեւ ժամը 6 չէր հասած ի Պատրիարքարան, բայց ասկէ չհետեւիր թէ խնդրոյն վիճակին մէջ ո՛ և է դժուարութիւն ծագած է, բստ որում խնդրոյն սովորական ձեւակերպութիւններն միայն կը կատարին այս պահուս։

Ազգային Վարչութեան տեղեկագիրը չաբաթ մը առաջ Դատական Նախարարութենէն Նախարարաց խորհրդոյն ներկայացուած էր, և բստ սովորութեան, Նախարարաց խորհուրդը Դատական նախարարութեան յանձնած էր տեղեկագիր մը բերել խնդրոյն վրայ։ Այս տեղեկագիր եւս մատուցուած է Նախարարաց խորհրդին, և կը մնայ Տիվանը Հիւմայունին տեղեկագիրը՝ Պատրիարքական տեղապահութեան վերաբերեալ օրինաց և աւանդութեանց մասին։ Այս հինգշաբթի օր գործը կը գտնուէր տակաւին Տիվանը Հիւմայունի մէջ, և հետեւաբար այսօր կամ վաղը Նախարարաց խորհուրդը կրնայ որոշում մը տալ կատարեալ ծանօթութեամբ խնդրոյն։

ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ ՆԵՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ինչպէս որ մեր չաբաթ աւուր թուով ծանուցած էինք, Նեղրոնական վարժարանի հաստատութեան համար հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի նախաձեռնութեամբ բացուած հանգանակութեան մասնակցող անդամք երէկ գումարում մ'ունեցան ի տան Մեծ. Եսաեան էդուարդ է Բերա, և յետ երկար խորհրդակցութեան, հետեւեալ որոշումները տուին։

Ա. Նախապէս եղած հանգանակութեան գումարն ամբողջովին յատկացնել ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ դիշերօթիկ վարժարանի անմիջական բացման։

Բ. Այս վարժարան առ այժմ հաստատել հոգելոյս Պատրիարքին Օրթագիւղի տան մէջ։

Գ. Այս նպատակաւ եղած հանգանակութիւնը շարունակել, աւելի ընդարձակ միջոցներ տալով անոր, և ամեն հայաբնակ քաղաքաց ազգայնոց օժանդակութեան կոչում ընելով։

Սոյն տնօրինութեան գործադրման համար Յանձնաժողով մը կազմուեցաւ հետեւեալ պատուարժան անձերէ․

Աստուածատուր Ջանդ էֆէնտի

Լասեան Միհրան »

Կիւլպէնկեան Սերովբէ »

Կիւմիւշկերտան Տիգրան »

Ցակորեան Միքայէլ »

Նորատունկեան Յարութիւն »

Ազգային կալուածոց խնդիրն, ինչպէս արդէն նշանակած ենք, բացառիկ կարեւորութիւն մը ստացած է այս միջոցիս։ Քաղաքական ժողովը տեղեկացած է օրէնսդէտ ազգայնոց կարծեաց՝ խնդրոյն օրինական կողմերուն և վերջերս հրատարակեալ կալուածական օրէնքին զօրութեան վրայ։ Անշուշտ հարկաւոր դիմումներն ու ձեռնարկները պիտի լինին. բայց Քաղաքական ժողովն ասոնցմէ առաջ կ'ուզէ նաեւ ստանալ այն եկեղեցւոյ Թաղ. խորհրդոց կարծիքն, որք ամենէն աւելի կալուածներ ունին։

Այս Թաղական խորհուրդք առաջիկայ չորեքշաբթի կը ներկայանան Քաղաքական ժողովոյ, որ Ղալաթիոյ Մատենադարանին մէջ պիտի ընէ իւր նիստը, պէտք եղած ծանօթութիւնները տալու և խորհրդակցելու համար։

Այս չաբթու մէջ Խառն ժողովը նիստ չպիտի ընէ։

Կը յիշուի թէ Տրապիզոնի Գաւառական Երեսփոխանական ժողովը Վիճակին Առաջնորդ ընտրած էր Ակնայ Առաջնորդութենէն հրաժարեալ Սրբոց Սանձտեանց Գեր. Գարեգին վարդապետը։

Կ'երեւի թէ այս գործ խնդիր մը կը յարուցանէ ընդ մէջ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան և Տրապիզոնի Գաւառական Վարչութեան։ Կեդրոնական Վարչութիւնը չեղեալ կը նկատէ Տրապիզոնի ընտրութիւնն, առարկելով թէ Գարեգին վարդապետ տակաւին Առաջնորդ է Ակնայ, և թէ նորա անունը չէր գտնուեր ընտրելեաց ցանկին մէջ զոր Կեդրոնական Վարչութիւնն հաղորդած էր Տրապիզոնի Գաւառական ժողովոյն։ Բայց Տրապիզոնցիք ալ կ'ըսեն թէ իրենք ազատ են իրենց ընտրութեան մէջ, և թէ Գարեգին վարդապետ արդէն հրաժարեալ էր և է Ակնայ Առաջնորդութենէն։ Իսկ Գարեգին վարդապետ կը պնդէ Ակնայ Առաջնորդութենէն հրաժարման վրայ, և կը կարծենք թէ տրամադիր էր ընդունիլ Տրապիզոնի առաջնորդութիւնը։

Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց Նորակառոյց վարժարանի բացումը տեղի ունեցաւ անցեալ ուրբաթ օր։ Ի պատիւ յիշատակի հոգելոյս Տ. Ներսէս Պատրիարքի, որ անձամբ նախագահած և օրհնած էր այդ շէնքի հիմնարկութիւնն, հանդէս չի կատարուեցաւ։

Նորակառոյց վարժարանը քարուկիր և գեղեցի՛կ շէնք մ'է, ընդարձակ սրահներով և վարժարանի մը համար պահանջուած ամեն պայմաններով։

Մասնաւոր շնորհակալութեան արժանի են Օրթագիւղի Թաղ. Թաղական խորհրդոյ անձնուէր ջանքերն, ինչպէս նաեւ այն ամեն Թաղ. ժողովի ազգայնոց՝ որք մասնակցեցան բացուած հանգանակութեան։

Անցի օրն Ազգային Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կիմանամք թէ Մշոյ Առաքելոց Մենաստանին վանահայր Տ. Կարապետ վարդապետ Եսայեան Մուշէն վերադարձած պահուն ճանրան աւազակներէ հալածուելով, Մշոյ Ս. Կարապետի վանքն ապաստանէր է։

Այս հեռագրէն կը տեսնուի որ յիշեալ վարդապետը Մշոյ մէջ ի գիպահոյ պահելու արգելքը վերցած է։

Յաւօք սրտի կը ծանուցանեմք թէ Մայրաքաղաքիս Անգլիոյ դեսպանատան Դրան գործակատար (Դարու քէհեասի) Ջէնոր էֆ. Նէկկեան, ուրբաթ գիշեր յանկարծամահ վախճանեցաւ։ Հանգուցեալն իւր սրտի և մտաց ազնիւ ձիրքերով սիրելի և յարգի եղած էր ամեն զինքը ճանչցողներուն, և իւր պաշտաման ներած սահմանին մէջ, իւր աջակցութիւնն յօժարակամ կը նուիրէր ազգային գործոց։ Յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարեցաւ երէկ, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան, յորում կը նշմարուէին գլխաւորաբար Անգլիոյ դեսպանատան թարգմանք, Տատեան գերդաստանի անդամք և այլ բազմաթիւ պատուաւոր ազգայինք և օտարազգիք։ Դամբանականը խօսեցաւ Գեր. Խորէն Նար-Պէյ Արքեպս.։

Հանգուցելոյն ընտանիքը կը խնդրէ մեզմէ շնորհակալիք յայտնել ամեն անոնց որք իրենց ցաւակցութիւնն ու մխիթարութիւնն յայտնած էին, մանաւանդ Մելքոն էֆէնտի Խիլէնտէրի, որոյ տունը պատահած էր դժբաղդութիւնն, և որ անձամբ հրակեր էյսուղարկաւորութեան բոլոր կարգադրութեանց։

Թարիք իւր երէկուան թուոյն մէջ Հայոց Պատրիարքի ընտրութեան վրայ խօսելով, դիտել տալէ յետոյ, թէ պատրիարքութեան պաշտօնին կոչուող անձի մը համար պէտք եղած յատկութիւններն ու բարեմասնութիւններն անծանօթ չեն Կայսերական կառավարութեան և Հայ ազգին, կը հաւատայ որ Հայ ազգն հաւատարմաբար գործելով և ամեն անձնական նկատողութիւններ մէկ կողմ թողլով, պիտի ընտրէ այնպիսի պատրիարք մը, որ պահանջուած յատկութիւններն ունենալէ զատ, չը մոռնայ մանաւանդ այն պարագաներն որոց Հայ ազգին իսկական շահերուն հակառակ լինելը փորձով տեսնուած է, մանաւոր դիտումներու չհառայէ, և ախտառ ամրապնդել Տէրութեան և Հայ ազգի միջեւ եղած սերտ յարաբերութիւնները, գիտնալով թէ Օսմանեան տէրութեան միակ փափաքն է իւր հպատակաց անդորրութիւնն։

Մեր Թուրք պաշտօնակիցն այս դիտողութիւնք աւելորդ կը թուին մեզ. զի իւր պահանջած հանգամանքէն ո՛չ մի Հայ եկեղեցական ընտրելի կրնայ զուրկ նկատուիլ։

Երէկ կատարեցաւ ի Գում-գափու Օրիորդ Թիրզա Փէշտիմալճեանի ամուսնութիւնն ընդ Տօքթոր Կոպէրնիկ Հիւնքեարպէյէնտեանի, կնքահայրութեամբ Տօքթոր Տիգրան Աճէմեանի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ

Ագ-Սէրայի գայմագամ Մուսթաֆա Լութֆի էֆէնտի Գարեսիի Պիղա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ։

Սանճէք երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Սիլիվրիի գայմագամ Հագգը պէյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ տասանորդի տրոց ընդհանուր տնօրէն Ճէմիլ պէյի, և վճարշինչ տանի պատժական ճիւղին անդամ Արիֆ պէյի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ, Օսմանեան Կայսերական Պանքային Փարիզի և Լոնտոնի վարչութեանց անդամ Պ. Պ. Պերժէի և Ուեթերֆիլտի։

Վեհ. Սուլթանին թիկնապահ Սմբէքեր փաշա նախընթաց օրը Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Ասիմ փաշայի հետ։

Տրապիզոնի դատական քննիչը դաւառին դատարանաց վիճակին վրայ տեղեկագիր մը մատուցած է դատական Նախարարութեան։

Յիշեալ տեղեկագիրն յատուկ յանձնաժողովոյ մը յղուեցաւ ի քննութիւն։

Յունաց նորընտիր պատրիարք Տ. Յովակիմ Դ.ի պատրիարքական Պէրաթը չաբաթ օր դատական գործոց Նախարարութեան յանձնուած լինելով՝ յիշեալ պաշտօնատան բարձրագոյն պաշտօնեայներէն Խալիտ պէյի ձեռամբ Ֆէնէրի պատրիարքարանը տարուեցաւ։

Յունաց Պատրիարքարանի վարչական խառն ժողովոյ չորս նոր անդամոց ընտրութիւնը վաւերացաւ Բ. Դըռնէն. հետեւաբար յիշեալ ժողովն, որ ժամանակէ մ'ի վեր դադրած էր, վերսկսաւ իւր գումարումներն, ընդ նախագահութեամբ Հերակլիի Մետրապոլիտին։ — —

Կ. Պոլսոյ պապական նուիրակ Տ Ռոթէլլի նախընթաց օրը Ֆէնէր երթալով, Յունաց նորընտիր Պատրիարքին պաշտօնը շնորհաւորեց։ Թարիք այս առթիւ դիտել կուտայ թէ առաջին անգամն է որ պապական նուիրակ մը Յունաց պատրիարքարանին այցելութիւն կուտայ, ուստի, կը յաւէ, այս պարագայն քրիստոնեայ հասարակութեանց մէջ բաւական ուշադրութիւն գրաւած է։ — —

Անգլիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ դեսպանատանց առաջին թարգմանները երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Տատեան Յարութիւն էֆէնտիի հետ։ — —

Կրթական նախարար Մուսթաֆա փաշա նախընթաց օրը Բարձր. Մեծ-Եպարգոսին երթալով, խորհրդակցեցաւ կրթական գործոյն վերաբերեալ մի քանի խնդրոց վրայ։

Կ. Պոլսոյ պուլղարական գործակատարի անուանման համար տակաւին ո՛ր և է համաձայնութիւն չէ գոյացած ընդ մէջ Բ. Դրան և Պուլղարիոյ կառավարութեան։

Կըսուի թէ Բ. Դուռը նոր պայման մ'ալ պիտի առաջարկէ, այսինքն թէ այդ պաշտօնին ընտրելի ներկայացեալ անձն Արեւելեան-Րումէլիցի չլինի, այլ բնիկ պուլղար։

Փիլիպէի Հէլլա լրագիրն յիշատակելով թէ Արեւելեան Րումէլիի գաւառական ժողովը՝ կուսակալին բացման ճառին ի պատասխան քուէարկած ուղերձին մէջ փափաք յայտնած է որ Նավրիէլ փաշա նոր ձեռնարկներ ընէ Բ. Դրան քով, որպէս զի Ռոտոբ լերան ստորոտը գտնուող 17 մահմետական գիւղերն ինքնօրէն գաւառին հետ միանան, կ'ըսէ թէ այդ գիւղեր միմիայն մահմետականներէ բնակեալ են, որք բնաւ տրամադիր չեն Արեւելեան Րումէլիի վարչութեան ներքեւ մտնել։

Եթէ, կը յարէ Հէլլա, այս գիւղեր կցուին ինքնօրէն գաւառին, մօտ ժամանակէն բնակիչք այլուր պիտի գաղթեն՝ Պուլկարաց կեղեքումներէն ազատելու համար։ Յայնժամ Ռոտոբ լերան այդ մասը լքեալ և ամայի պիտի մնայ և աւազակաց որջ լինի։

Մատրիտի օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Մավրոյէնի պէյ նոյն դեսպանատան խորհրդական անուանեցաւ։

Մաքսային սակագնոց միջազգային յանձնաժողովոյ ռուսական պատուիրակ Պ. Թէմիրիազէֆ մայրաքաղաքս վերադարձաւ Ռուսիայէն, ուր անցեալները գնացած էր և վերսկսաւ զիւր պաշտօն։

Օտեսայի ռուսական թղթատար շոգենաւն՝ որ այսօր պիտի մեկնէր, վաղը պիտի մեկնի։

Նմանապէս Պաթումի և Տրապիզոնի ռուսական շոգենաւը, փոխանակ երեքշաբթի առաւօտ մեկնելու Կ. Պոլսէն, չորեքշաբթի առաւօտ պիտի մեկնի։

Բէժիի գործերը քննելու պաշտօնով Եւրոպայէն եկած նոր պատուիրակները տեսնելով թէ ընկերութեան վարչութեան մէջ աւելորդ պաշտօնեայք կան, որոշեր են ճանրել զանոնք։

Գասըմ-փաշայի բնակչաց կողմէն, իմամի, մխթարներու և քանի մ'երեւելեաց ստորագրութեամբ աղերսագիր մատուցուեցաւ քաղաքապետութեան, խնդրելով որ իրենց թաղին մաքրութեան խնդիրը նկատողութեան առնուի։

Ֆար զրոյց մը կը յիշատակէ իբր թէ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ որ չաբթուս մէջ կը մեկնի արձակուրդով, ուրիշ պաշտօնի պիտի կոչուի, և թէ անոր պիտի յաջորդէ Պերլինի այժմեան ռուսական դեսպան Պ. Նովիքոֆ։

Պ. Նէլիտոֆ թէպէտ ի սկզբան մտադիր էր Ֆրանսա ուղեւորիլ ցանդերձ ընտանեօք, սակայն քոլերային պատճառաւ Քորֆու պիտի երթայ, ուր ձմրան մի մասն անցունելու մտադիր է։

Կը յիշուի թէ Մախսուսէի ընկերութիւնը 6000 ոսկւոյ գումար մը կը պահանջէ Թղթատարական Վարչութենէն՝ այն երթեւեկութեանց փոխարէն զորս իւր շոգենաւք կատարած են ընդ մէջ Կ. Պոլսոյ և Վառնայի, թղթատարական պայուսակաց փոխադրութեան համար։

Կըսուի թէ Թղթատարական վարչութիւնը չուզեր վճարել պահանջուած գումարն՝ առարկելով թէ ինք որ և է պայմանագիր չունի Մախսուսէի հետ, և թէ յիշեալ երթեւեկութիւնը կառավարական հրամանաւ կատարուած էր, և թէ՝ վերջապէս՝ Մախսուսէն պարտաւոր էր՝ ո՛չ թէ պայուսակաց՝ այլ ուղեւորաց փոխադրութենէն շահ սպասել։

Կը կարծուի որ այս խնդիր ձեռնհաս դատարանի մը առջեւ միայն պիտի կրնայ կարգադրուիլ։

Վեհ. Սուլթանին անձնական դիւանի տնօրէն Աճէմ պէյ՝ Սարաճհանէի Իրհանիանուն նորահաստատ վարժարանին պաշտպանութիւնն ընդունելով, գեղեցիկ համազգեստներ պատրաստել կուտայ աշակերտաց համար։

Սեբաստիայէն առ Օսմանը ուղղեալ նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Ազիզիէի գաւառակին ասպատակող քսան եւ հինգ աւազակաց հրոսախումբ մը ձերբակալուեր է։ — —

Թարիք, Ֆրանսայի մէջ տիրող քոլերային վրայ խօսելու առթիւ յիշելէ յետոյ թէ կայսերական կառավարութեան ձեռք առած զգուշական միջոցներու շնորհիւ Թուրքիա ցարդ ազատ մնաց Եւրոպայի գրեթէ մեծագոյն մասին մէջ տիրող այդ սոսկալի ախտին հարուածէն, կը գրէ թէ Ֆրանսայի պէս մաքուր երկրի մը մէջ եղած այդքան կոտորածներուն նայելով, քոլերան այս անգամ սաստիկ կ'երեւի։ Ուստի, քանի որ Փարիզի մէջ ձեռք առնուած հզօր միջոցներն անկարող կը լինին հիւանդութիւնը խեղդելու, բոլորովին անհաւանական չկրնար նկատուիլ նորա մուտքը նաեւ ի Թուրքիա։

Արդ եթէ քոլերան շարունակէ իւր կոտորածներն Եւրոպիոյ մէջ, պէտք է որ աւելի եւս բազմապատկենք զգուշական միջոցներու գործադրութիւնը։

Բաւական չէ միայն, կը յաւելու Թարիք, որ քաղաք մը թշնամւոյն մուտքն արգիլելու համար միջոցներ ձեռք առնու, այլ պէտք է նաեւ կանխաւ խորհի թէ ի՞նչպէս պարտի գործել՝ եթէ երբէք թշնամին բռնութեամբ ներս մտնէ։

Եթէ անգամ մը աչքերնիս Պալատի և Այվանսարայի վրայ դարձնենք, ինչպէս նաեւ նկատողութեան առնունք թէ Գասըմ-փաշայի ձորն արդէն ամեն կերպիւ քոլերան սաստկացնելու բնութիւնն ունի, չենք կրնար սարսափ չզգալ։

Պէտք է ուրեմն, ներկայ ձմեռուան եղանակէն օգուտ քաղելով, հոգ տանիլ այդ թաղերու մաքրութեան. մանաւանդ Գասըմ-փաշայի թաղին համար ամեն ջան ի գործ դնել բստ որում այդ թաղն աղբիւր պիտի լինի քոլերայի։ Թարիք՝ սոյն դիտողութիւններէն յետոյ՝ կըսէ թէ ջրի ընկերութիւնն առաջարկած էր գոցել Գասըմ-փաշայի կոյանոցն, և մինչեւ իսկ վրան ընդարձակ խճուղի մը շինել՝ եթէ կառավարութիւնը բարեհաճի երկարել իւր պայմանաժամն։

Մեք այն օրէն այդ օգտակար ձեռնարկի օր մ'առաջ գործադրութեան համար փափաք յայտնած էինք։

Կարծենք թէ, կը վերջացնէ Թարիք, այդ խնդիրն, որոյ գործադրութիւնն այժմ առաւել քան երբէք անհրաժեշտ է, պէտք է որ անմիջապէս նկատողութեան առնուի։

Կառավարութիւնն յատուկ յանձնախումբ մը կազմած է, որոյ պաշտօնը պիտի լինի հսկել որ Տէրքոսի ջրի ընկերութիւնն իրեն տրուած արտօնութեան սահմանէն դուրս չելնէ։

Տանիմարքայի գահաժառանգ իշխանին ի Կ. Պոլիս այցելութիւնն յառաջիկայ Յունուար ամսոյ մնացած է։

Հալէպի և շրջակայից մէջ պատահած ողողմանց վրայ հետզհետէ ցաւալի տեղեկութիւնք կը հասնին։ Ամբողջ գիւղեր ջրով ծածկուեր են, բազում տուներ քարուքանդ եղեր և ոչխարաց հօտեր խեղդուեր են։ Աֆրին գետին ջուրերը նաեւ վաճառաբարձ ուղտերու վտ որին կարաւան մը քշեր են։ Եղած վնասը 25,000 ոսկի կը հաշուի։

Շիրայի Օսմանեան հիւպատոսին մէկ տեղեկագրոյն վրայ, ներքին գործոց Նախարարութիւնն հրահանգ տուած է Իզմիրի և Օսմանեան Արշիպեղագոսի կղզեաց կուսակալներուն՝ չընդունիլ Շիրայէն կամ Յունաստանի որ և է նաւահանգստէն եկող ուղեւորներն, եթէ անցագրերնին վաւերացեալ չլինի Օսմանեան հիւպատոսին կողմէ։

Ադրիանուպոլսէն կը գրեն թէ այս տարի Միւսէլլիի արդահանքէն արտադրեալ ադն անբաւական գալով, գաղթականաց բազմութեան պատճառաւ, աղավաճառք ուզեր են օգուտ քաղել այս պարագայէն և բարձր գնով վաճառել։ Բայց թողեալ հասութից Ադրիանուպոլսոյ ճիւղին տնօրէնն այս ղեղծմանց առաջքն առեր է, և յիշեալ վարչութեան տնօրէն Պ. Օպուանոյի հրամանաւ աղի մթերանոցներ հաստատուեր են յԱդրիանուպոլիս, ի Կէլիպոլու, ի Ռոտոսթօ և յԷնոս։

Մախսուսէի ընկերութիւնն անգլիական շոգենաւ մը գնած է, Աֆրիկեան Տրիպոլոյ նաւահանգիստները բանեցնելու համար։

Արեւելեան Րումէլիի 1885-86 տարւոյ ելմտացոյցի ծրագիրը կուսակալ Կավրիէլ փաշայի ձեռամբ ներկայացուեցաւ գաւառին երեսփոխանական ժողովոյն։ Յիշեալ ելմտացոյցի մէջ հասոյթ նշանակուած են 69,555,000 ղրուշ, և ծախք 69,998,685։

Փասմամանիի ելմտական քննիչ Սավա Րումի էֆէնտի ելմտական նախարարութեան տեղեկագիր մ'ուղղած է, յորում կը յայտնէ թէ գաւառաց կեդրոններու մէջ տասանորդի տնօրէնի պաշտօնին ջնջուած լինելուն պատճառաւ, յիշեալ տրոց գանձման համար այժմ ընդունուած եղանակն և գանձային դրութիւնը շատ թերութիւններ ունի։

Սելանիկի լրագիրը կը պատմէ թէ տեղական իշխանութեան դիտողութեանց վրայ, քաղաքին Պուլղար վարժարանէն աշակերտ մ'արտաքսուեր է, որոյ քովէն խռովահոյզ երգերու հաւաքածոյ մը գտնուած էր Պուլղար լեզուաւ։ Միանգամայն պատուէր տրուեր է որ ուրիշ անգամ այս օրինակ գրքեանք չընդունուին վարժարանին մէջ և տնօրէնը պատասխանատու պիտի ճանչուի։ ——

Տէրութեան անշարժ կալուածոց վարչութեան մէջ ասկէ առաջ երկու մեծագումար գողութիւնք տեղի ունեցած էին։ Սգանպուլ կը ծանուցանէ թէ երրորդ գողութիւն մ'ալ երեւան ելած է, որոյ գումարը մէկ միլիոն ղրուշի կը հասնի։

Արկիրոքասթրոյէն կը գրեն առ Նէոլոկոս թէ տասնեւհինգ Ալպանիացիներէ բաղկացեալ աւազակախումբ մը Քոլէի գիւղի ազդեցիկ Մահմետականներէն Պայրամ աղայի տունը կոխեր են հակառակ տնեցւոց բուռն ընդդիմութեան. Պայրամ աղայի եղբայրներէն մին սպաններ է, բայց սորա կինը քաջութեամբ կռուեր է չարագործաց հետ, թէեւ հրացանի երկու հարուածներէ վիրաւորեալ. հուսկ ուրեմն աւաքաւորտ կինն երկու հարուած եւս ընդունելով մեռեր է։

Կը վախցուի որ այս դէպք ցաւալի հետեւանքներ ունենայ, վասն զի Պայրամ աղայի բարեկամք և ազգականք բնականաբար վրէժ լուծել պիտի ուզեն, և Ալպանիացւոց քինախնդրութիւնն յայտնի է։

Ասաֆ պէյ և Մուհիէտտին պէյ անուն երկու երիտասարդ գրագէտք Ադրիանուպոլսոյ մէջ գրական կիսամսեայ հանդէս մը պիտի հրատարակեն Շու-լէյ Մէ-րիֆ (Դաստիարակութեան Լոյսն) անուն։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ, 21 Նոյ.

Երէկ քոլերայէն մեռնող անձանց թիւն է 31։

Այսօր մեռնողներուն մինչեւ ցարդ ծանօթ թիւն է 18։

Փարիզ, 22 Նոյ. եր.

Երէկ քոլերայէ մեռնող անձանց թիւն է 26։

Այսօր մեռնողներու մինչեւ ցարդ ծանօթ թիւն է 18։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ՃԷԶԱՅԻՐ

Ալժէ, 21 Նոյ.

Երէկ 14 հոգի մեռան քոլերայէ յՕրան։

ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑ

Իսմայիլիա 21 Նոյ.

Նոյեմբեր 11 էն մինչեւ 20 Սուէզի ջրանցքէն անցնող նաւուց թիւն է 75 և տասնօրեայ հասոյթն, 1,420,000 Փրանք։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Փարիզ, 21 Նոյ.

Երեսփոխանական ժողովը, Նախարարապետ Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի խնդրանաց վրայ, մեծամասնութեամբ մերժեց Պ. Փլէմանոյի մէկ առաջարկն, որ կը տրամադրէր ամբողջովին հրատարակել Թոնքինի համար խնդրուած վարկերը քննելու պաշտօն ունեցող խորհրդարանական յանձնախմբին ատենագրութիւններն։

Հողագործական ընկերութեանց ժողովը փափաք յայտնեց որ Կառավարութիւնն աւելցնէ ներածեալ ցորեններու և ալիւրներու մաքսատուրքը։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Պուքրէշ, 21 Նոյ.

Երեսփոխանական ընտրութիւնք մեծամասնութեամբ նպաստաւոր են Նախարարութեան։

ՖՐԱՆՔՕ ՉԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Հանոյ, 22 Նոյ.

Չինացիք նոր պարտութիւն մը կրեցին ի Բիւոք, Գլէր գետին վրայ։ Ֆրանսացիք 2 մեռեալ և 25 վիրաւորեալ ունեցան։

ՏՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 12 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110
3 » » » (վճռկնն)	109 5/8
» Բարիզ » (պանքայի)	22 97 1/2
» » » (վճռկնն)	23 2 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	դ․հկն....	—
Պօրսային գոցուելէն վերջը	» ...	—
Բերայի մէջ	» ...	—
Առաւօտուն բացուեցաւ	» ...	8 34
Բարձրագոյն գին	» ...	8 34
Նուազագոյն	» ...	8 33 1/2
Կէս օրին	» ...	8 33 1/2
Իւնիֆիէ Եգիպտական (Գ. Կ.)..............		—
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ		—
Բերայի մէջ		—
Այս առտու բացուեցաւ Գ. Կ.		70
Կէս օրին		70

Հէվալէսիզ		15
Րէժօր գօնսօլիտէի		—
» ինիֆիէի		—
փոխառութիւն 1863	ֆր.	75
» 1865	»	56
» 1869	»	49 25
» 1873	»	44 75
Գօն տիւ Թրէզօր	Անգլ. Լր	21 625
Բուժէլիի երկաթուղի	ֆր.	44 75
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիօմի	»	74

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻՔ

Ցօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր	3 30
Քրէտի Ժէնէրալ (Գ. Կ.)	Օսմ. Լր	7 10
Պանք տը Գօնս	»	5 35
Սօս. Շանժ է վալէօր	Օսմ. Լր	3 25
Թրամուէյ	» »	285

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 20
Բօլ իմբէրիալ	»	90 10
Քրիմեց	»	51 25
Ռուպլի թղթադրամ	»	8 88
» արծաթ	»	89 30
Ֆիօրին	»	9
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 39
Վեցնոց	»	102 30
Հինգնոց	»	102 30
Մէթալիք	»	98 20
Պղինձ	»	780
Թղթադրամ	»	3000

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 22 Նոյեմբեր ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ գոցուեցաւ	100 7/8
Օսմ. բացուեցաւ	8 3/16
» » գոցուեցաւ	8 1/8
Օսմ. փոխառութիւն 1865	11 1/4
» » 1869	10
» » 1871	67 3/4
» » 1872	20 1/2
» » 1873	8 3/4
Փոխառութիւն 1877	79 3/4
Պանք Օթօման	13 5/8
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)	95 5/8
Եգիպտական միացեալ (ինիֆիէ)	63 1/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	84 3/8
Տայրա Սանիէ	61 1/2
Տօմանիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	89 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 1877	103 3/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	—

Վիեննա, 22 Նոյեմբեր ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123 05
Օսմանեան երկաթուղի	21 50

Բարիզ, 22 Նոյեմ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0 բաց	108 47 1/2
» » 3 0/0 բաց	78 87 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ բացուեցաւ	8 27 1/2
» » գոցու. (գ. կ.)	8 27 1/2
» » 1865	—
» » 1869	49
» » 1873	44
Օսմանեան երկաթուղի	45 37 1/2
» Բէժիի բաժնեթուղթք	520
Պանք Օթօման	595
Գրէտի Լիօնէ	521 25
» Ֆօնսիէ	1307 50
Բաժնետոմս Լիւնի (գուբ. կար.)	1242 50
Սուէզի ջրանցք	1905
Ռուսական 5 0/0 1877ի	99 7/8
Իտալական Ռանթ	97 40
Եգիպտական միացեալ գոց	320
Սպանիական (արտաքին)	58 7/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	381 25
3 0/0 Հելլենական	368 75
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 29

ՔԱՐԻԶ ԹՂԹԻ ՊՈՐՍ

Նոյեմբեր 22՝ ժ. 10, վ. 45

Ֆրանս. Ռանթ, 4 1/2 0/0	108 48 3/4
Օսմանեան »	8 27 1/2
Եգիպտական միացեալ	319 37 1/2

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՇԱՎԷՆԻ

Պ. Շավէն, որ Վեհ. Սուլթանին պալատան մատակարարն է, պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ իւր նոր վաճառատանց բացումը որոշուած է

12|24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՇԱՎԷՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ կը հրաւիրէ իւր յարգոյ յաճախորդները գալ այցելել արուեստական գործոց և փարիզեան վերջին արտադրութեանց իւր ճոխազարդ ցուցահանդէսը։

Վաճառատունը փոխադրուած է ի Բերա, Սէրքլ տ'Օրիան

Աբրահամ փաշայի Նորակառոյց ապարանքին ստորնայարկն։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԹԱՓՕՐՆԵՐ Ի ՄԻԱՑԵԱԼ-ՆԱՀԱՆԳՍ

Նիւ-Եորք, Նոյեմբեր 2

Նախորդ նամակաս ծանուցի թէ օրպիսի մեծ յուզում կար Միացեալ-Նահանգաց ժողովրդեան ամեն դասուց մէջ Նախագահի ընտրութեան առթիւ։ Այս յուզումն անցեալ շաբաթ հասաւ ի ծայր, և Հանրապետական ու Ռամկավարական երկու մեծ կուսակցութեանց առաջնորդներն ըրին ինչ որ կարելի էր իրենց կուսակիցներն յեռանդ շարժելու, փառաւոր և մեծ ցոյցերով գիրար գերազանցելու, իրենց ընտրելիները պատուելու և ընդհանուր ժողովրդեան վրայ իւրաքանչիւր կուսակցութեան նպաստաւոր տպաւորութիւն ձգելու։

Կ'ըսուի թէ ամեն չորս տարին անգամ մը Նախագահի ընտրութեան պատճառաւ այս երկիրը կը յուզուի այսպէս իբրեւ ծով, և եռանդեան ու կրից ալիքները կը բարձրանան լեռնակուտակ, և տեղ տեղ կ'անցնին անդր քան զսահման։ Սակայն կ'ըսուի նաև թէ այս տարւոյ յուզումն շատ աւելի մեծ էր, և այսչափ խանդ ու եռանդ ուրիշ տարիներ տեսնուած չէին։ Հանրապետական կուսակցութիւնն իբր քսանեհինգ տարիէ հետէ իշխանութեան գլուխը մնացած ըլլալով, ոչ միայն իւր դիրքէն օգտուելով կը քաղէր կառավարութիւնը իւր ձեռքէն չը հանելու համար, այլ ունէր դեռ իւր մէջ ժողովրդեան ընչեղագոյն մասը, կղերականաց, ուսումնականաց և ազատական արուեստագիտաց ու գործարանատէրց բաւական մեծ մասը, և առատ դրամ՝ ընտրութեան մարդը յաջողութեամբ յառաջ տանելու։ Ռամկավարական կուսակցութիւնը քսանեհինգ տարիէ հետէ իշխանութենէ հեռի մնացած ըլլալով, տարուէ տարի աւելի եռանդով կ'աշխատէր դարձեալ իշխանութեան գլուխն անցնելու, և Հանրապետական կուսակցութեան այլեւայլ թերութիւններէն ու սխալներէն օգուտ քաղելով կը ստուարացնէր իւր մարդոց թիւն, և կը ժողվէր զօրութիւն՝ որ ոչ սակաւ անձկութիւն կը պատճառէր Հանրապետականաց։ Այս տարի Ռամկավարականաց զօրութիւնն և ազդեցութիւնն ևս աւելի կ'երեւէր, ուստի Հանրապետականք նոյն համեմատութեամբ աւելցուցած էին իրենց ջանքերը։

Ինչպէս գրեցի նախորդ նամակիս մէջ, Լրագիրք ամիսներէ ի վեր իրենց բոլոր ուշադրութիւնը տուած էին ընտրական պատրաստութեանց, ընտրական գործողութեանց և իւրաքանչիւր կուսակցութեան շահերուն։ Քաղաքական ատենախօսներ երկրին ամեն կողմը կը պտըտէին, և ամեն օր հարիւրաւոր տեղեր հազարաւոր ունկնդրաց կը խօսէին դեմոսթենեան և կիկերոնեան պերճախօսութեամբ։ Նիւ Եորք որ Ամերիկայի մեծագոյն քաղաքն և առեւտուրի ու գործարանաց կեդրոնն է, կեդրոն էր նաեւ քաղաքական այս մեծ յուզման, և անցեալ շաբաթ կը ներկայացնէր պատերազմի դաշտ մը։ Գրեթէ ամեն օր հազարաւոր մարդիկ, դաս դաս բաժնուած, թափորներ կը կազմէին և քաղքին բազմամարդ փողոցները կը պտըտէին գիշեր և ցերեկ, տեսակ տեսակ համազգեստներով և այլ եւ այլ նշանաբաններով։ Տասներկու տասնեհինգ տարեկան պատանիներէն սկսեալ մինչեւ վաթսուն և հինգ տարեկան ծերունիք իրենց գոյները ցուցունել սկսան, ոմանք հանրապետական և ոմանք ռամկավարական ժապաւէններ և նշանաբաններ կրելով իրենց կրծոց և գըլխարկներուն վրայ։ Կային տիկիններ և օրիորդներ իսկ որ երկու կուսակցութեանց միոյն կամ միւսին ժապաւէնն և ընտրելեաց անուններն ոսկեզօծ գրերով կը կրէին իրենց վրայ։ Քաղաքական ակմբոց և խմբակներու նիստերը կը յաճախէին, գօլէճներ և համալսարաններ իսկ քաղաքական ակումբներու կերպարան առած էին։ Ամեն կողմ կը հընչէին ընտրելեաց անունները, և հօռռաներու ձայներ կը խլացունէին ականջները։

Մր. Պլէյն վերջերս Նիւ Եորք եկած էր յատուկ կարգադրութեամբ։ Նիւ Եորքի միլիոնատէրք իբր 2000 լիրայի ծախքով փառաւոր խնջոյք մը տուին ի պատիւ իրենց դրօշակիրին և այլ եւ այլ դասերէ հանրապետական պատգամաւորութիւններ ներկայացան և բարի գալուստ ու յաջողութիւն մաղթեցին իրենց ընտրելոյն։ Քանի մ'անգամ մեծ թափորներ կազմուեցան, բայց ասոնց մեծագոյնն եղաւ հոկտ. 31 ին ուրբաթ երեկոյեան թափորը։

Երկու օրէ ի վեր սաստիկ կ'անձրեւէր, և ուրբաթ երեկոյ անձրեւը դեռ դադրած չէր. բայց Հանրապետականք որոշած էին ընել այս մեծ ցոյցն, օդը թէ՛ աղէկ ըլլար և թէ՛ գէշ։

Թափորը պիտի անցնէր այն ապարանին առջեւէն ուր հիւր եղած էր Մ. Պլէյն իւր ազգականներով և բարեկամներով։ Ապարանին առջեւ յատուկ տեղ պատրաստուած էր Մր. Պլէյնի և ուրիշ պատուաւոր անձանց համար։ Երեկոյեան ժամը 7 ին արանց և կանանց անհագին բազմութիւն մը սկսաւ խըռնիլ երկու կողմն այն ճամբուն ուստի պիտի անցնէր թափորը։ Ճամբուն երկու կողման շէնքերու դռները, պատուհանները, տանիքներն և նոյն իսկ կազի սիւները բռնուած էին։ Ոստիկաններ յոյժ դժուարութեամբ կրնային բաց պահել թափորին ճամբան։ Մարդոց ծով մը մերթ կը յուզուէր և մերթ կը հանդարտէր, և ամեն ոք անհնարին ճիգ կ'ընէր յառաջ անցնելու որպէս զի կարենայ լաւ տեսնել թափորն և Հանրապետական ընտրելին։ Նուագածուաց մեծ խումբ մը շարունակ կը նուագէր ազգային և այլ ընտիր եղանակներ ի հաճութիւն ժողովրդեան. կանայք և օրիորդք անգամ անձրեւին և ցուրտին չնայելով ոտքի վրայ կը սպասէին ամբողջ ժամեր, և տակաւին թափորի գըլուխը չէր երեւեր։ Մերթ հրախաղութիւններ կ'ըլլային, և գեղեցիկ գոյներով պայծառ լոյսեր կը վառէին, և անդին ասդին կարծես թէ հրեղէն գետեր կը հոսէին։ Անհամբեր հանդիսականք հինգ կամ տասը վայրկեանն անգամ մը իրենց բոլոր զօրութեամբ ցնծութեան ձայներ կ'արձակէին, և գլխարկներն, որպէս թէ այս մարդկային ովկիանի ալիքները, կ'ելլէին կ'իջնէին։ Ժամը տասնին ատենները Մր. Պլէյն ապարանէն նոր դուրս ելաւ և եկաւ իրեն համար յատկապէս պատրաստուած տեղը կենալու։

Մր. Պլէյն պարզ հագուած էր, բայց իւր ետեւէն մարդ մը կը բռնէր անոր գըլխուն վրայէն ծաղկեայ գեղեցիկ պսակ մը իբրեւ նշան անոր ապագայ նախագահութեան։ Երբ Մր. Պլէյն երեւեցաւ, հազարաւոր մարդոց ձայներն որոտման ձայներուն պէս գոռացուցին և լեցուցին օդը։ Թափորին գլուխն սկսաւ տեսնուիլ հեռուէն, և գեղեցիկ համազգեստներ հագած հեծեալ թափորականներ իրենց յատուկ նուագածուաց մեծ խումբի մ'առաջնորդութեամբ եկան անցան, և ողջունեցին զՄր. Պլէյն, որ ոտքի վրայ կեցած մերթ թաշկինակով, և մերթ գլխարկով փոխադարձ բարեւ կուտար թափորականաց։ Թափորի մարդիկ կը կրէին փառաւոր դրօշներ, իրենց խմբակին համապատասխանող խորհրդանշաններ, Հանրապետականաց նպաստաւոր և Ռամկավարականաց աննպաստ նշանաբաններ։ Շատերըն, երբ կ'անցնէին Մր. Պլէյնի առջեւէ, կը գոչէին. Օ-օ-օ-հա-յօ (վասն զի Օհայօյի մէջ Հանրապետականք մեծամասնութիւն ստացան, և Ռամկավարականաց մեծ ակնկալութեան հակառակ անոնց յաղթած էին)։ Կէսք կը գոչէին «Մր. Պլէյն-մեր ապագայ նախագահը». այլք կ'աղաղակէին, «Նիւ Եորք վասն Պլէյնի»։ Իւրաքանչիւր դասու համազգեստը կը տարբերէր, բայց իւրաքանչիւրն ունէր իւր յատուկ գեղեցկութիւնը։ Կային դասեր որ անցեալ ժամանակաց յատուկ գլխարկներ և սաղաւարտներ դրած և տեսակ տեսակ վերարկուներ հագած էին։ Ոմանք ունէին իրենց ձեռքը ջահեր և լապտերներ, այլք իրենց գործին կամ արուեստին յարմար նշաններ, և ոմանք ևս փայտեայ հրացաններ։ Գեղեցիկ էր տեսնել այնչափ մեծ բազմութիւն՝ որ զինուորական կարգով, համաքայլ և խնդագին կուգար կ'անցնէր, և կը ցուցնէր թէ իշխանութեան բուն աղբիւրն է ժողովուրդն, և ժողովրդեան մեծագոյն մասին կամքն էր որ կ'որոշէր ազգին բաղդը։ Համալսարաններու ուսանողներ՝ հին համալսարանական գըլխարկներ դրած էին։ Այն դասերն ալ որ համազգեստ հագած չէին, կը կրէին Հանրապետական խորհրդանշաններ և տեսակ տեսակ գոյներով լապտերներ։ Թափորին մասնակցելու համար մերձակայ քաղաքներէ և գիւղաքաղաքներէ եւ մինչեւ Ֆիլատելփիայէ այլեւայլ խմբակներէ ու արուեստներէ մարդեր եկած էին, եւ բոլոր թափորականաց թիւը կը հաշուուէր աւելի քան վաթսուն հազար։ Հանրապետական թերթեր կ'ըսեն որ, եթէ օդն աղէկ ըլլար, թափորին մասնակցողներուն թիւն աւելի մեծ պիտի ըլլար։ Նիւ-Եորք-Թրիպիւն լրագիրն՝ որ Հանրապետականաց ամենէն երեւելի լրագիրն է, հետեւեալ օրն այսպէս խօսած է թափորին վրայ։ «Երեկի երեկոյեան թափորն ի պատիւ Մր. Պլէյնի էր. փառաւոր յաջողութիւն հակառակ ձախող օդին. այսպիսի մեծ և չքեղ ցոյց մ'երբեք տեսնուած չէր Նիւ-Եորքի մէջ։ Քաղաքին ամեն մէկ շրջանակէն ներկայ էին թափորին մէկ կամ աւելի խմբակներ, և Հանրապետական մարմիններ Պրուքլինէն, Ալպանիէն, Ֆիլատելֆիայէն, Նիւարքէն և ուրիշ տեղերէ եկած էին թափորին մասնակցելու։ Դրամատէրք, լումայափոխք, ապահովագրական ընկերութեանց մարդիկ, գոհարավաճառք եւ ուրիշ առեւտրական մարդիկ մեծ բազմութեամբ ներկայացուած էին։ Ճամբուն վրայ շատ տուներ զարդարուած էին դրօշներով և լուսաւորուած էին։ Երեկ երեկոյ Նիւ-Եորք քաղաքն ընդհանուր խնդութեան մէջ էր ի պատիւ Պլէյնի և Լոկանի։ Թափորը՝ զոր Հանրապետականք կարգադրած էին, օրուան խօսակցութեան առարկայն եւ գիշերուան մեծ դէպքն էր։»

Արդարեւ թափորին չքեղութիւնն, համազգեստներու վայելչութիւնը, ջահերու պայծառութիւնն, ելեկտրական եւ այլ գունագեղ լոյսեր եւ հրախաղութիւններ կը ներկայացնէին ակնախտիղ տեսարան եւ կը լեցնէին ցնծութեամբ Հանրապետականաց սրտերը։ Թափորը տեւեց աւելի քան չորս ժամ, եւ շատ հանդիսատեսներ իբր վեց ժամ ոտքի վրայ սպասեցին տեսնելու այս մեծ տեսարանը։

Դիտողութեան արժանի է որ, մինչ հանդիսատեսաց մէջ կային շատ Ռամկավարականներ, որեւիցէ անկարգութիւն տեղի չունեցաւ, և սոքա հանդարտութեամբ դիտեցին այս մեծ ցոյցն որ կ'ըլլար ընդդէմ իրենց կուսակցութեան, և աւելի յեռանդ շարժեցան հետեւեալ օրն իրենք եւս կազմելու մեծ թափոր ի պատիւ իրենց ընտրելոյն և ի հեճուկս Հանրապետականաց։ Շաբաթ օր ցերեկին Ռամկավարականք ալ կազմեցին մեծ թափոր և անցան ճիշդ այն տեղէն ուրկէ անցաւ նախորդ երեկոյ Հանրապետականաց թափորը։ Ռամկավարականք ոսկեզօծ թաւշեայ գեղեցիկ ամպհովանի մը պատրաստած էին իրենց ընտրելոյն եւ անոր բարեկամաց համար։ Շաբաթ օրն ալ պայծառ էր, և եթէ ոչ բազմութեան, գէթ չքեղութեան կողմանէ Ռամկավարականաց թափորն ոչ միայն կը հաւասարէր Հանրապետականաց թափորին, այլ թերեւս կը գերազանցէր իսկ զայն։ Մր. Քլիվլէնտ, որ գեղադէմ և ժպտուն մի մարդ է, ցերեկուան ժամն երեքին գալով հանդիսավայրն, ոտքի վրայ եւ գլուխը բաց կեցած էր իւր կուսակցաց մեծարանքն ընդունելու համար, և ամէն մէկ դասը կ'ողջունէր քաղցր ժպիտով և գլուխը խոնարհեցնելով։ Այս թափորին մասնակից էին Նիւ Եորքի գործի մարդերէն իբր 40 հազար հոգիք՝ գեղեցիկ համազգեստներով, խորհրդաւոր նշանաբաններով, դրօշներով, և մանաւանդ եռանդագին խընդութեամբ։ Փողոցները դարձեալ խռնուած էին անհագին բազմութեամբ հանդիսականաց, և հօռռաներու ձայներն և Քլիվլէնտի անունն կէս ժամ կամ մէկ ժամ հեռուէն կը լսուէին։ Բաղդաւոր էի Մր. Քլիվլէնտի շատ մօտ աղէկ տեղ մը գտնուելով, այնպէս որ երկար ատեն հաճութեամբ կրցայ դիտել այս մարդուն համակրելի դէմքը։ Ամերիկացի տիկիններ և օրիորդներ, որ քով էին, եւ առաջին անգամ կը տեսնէին զՄր. Քլիվլէնտ, կ'ըսէին. «Արդարեւ գեղեցիկ մարդ է. սիրուն մարդ է. նայեցէք, ի՛նչպէս քաղցր կը ժպտի»։ Փոքրիկ տղայք անգամ կը գոչէին. «Ողջո՛յն Քլիվլէնտ, ողջո՛յն Կրովէր», և նա սիրով կը ժպտէր անոնց։ Ռամկավարականաց թափորը տեւեց մինչեւ երեկոյ, և դեռ չվերջացաւ. ուստի գիշերն ալ շարունակուեցաւ, և ուրիշ շատ խումբեր և դասեր եւս հանդիսակից եղան գիշերուան թափորին։

Աւելորդ է ըսել թէ Ռամկավարականք եւս Հանրապետականաց աննպաստ նշանաբաններ կը կրէին։ Այս նշանաբաններէն մէկ քանին կը թարգմանեմ իբրեւ հետաքրքրական.

«Պլէյն, Պլէյն, Ջէյ Կուլտ Պլէյն
Աշխարհահռչակ ստախօս
Ի նահանգէն Մէյն
Աճառ, աճառ, աճառ է անոնց միակ յոյսն
Աճառ է անոնց միակ յոյսն։»
«Պաշտպանութիւն աշխատութեան
Կործանումն մենավաճառութեանց»։
«Պաշտպանութիւն Ամերիկեան պատուոյ»։
«Մր. Պլէյն կը ներկայացնէ
Խարդախութիւն, աւազակութիւ և աւերումն»։

Խումբ մը մարդիկ միշտ կը գոչէին այսպէս.

«Ո՛վ, ո՛վ, ո՛վ ալի—ու—ըլ—լայ մեր ա—պա—գայ նա—խա—գա—հը». և անդիէն ձայն կը տրուէր.

«Կրօ—վէր Քլիվ—լէնտ»։ Ասոր վրայ տաջի խումբը կը կրկնէր. «Արժան և իրաւ է»։

Երկու կողման թափորին ալ մասնակից էին ամեն ասպիճանէ, ամեն արուեստէ և ամեն զբաղումէ բազմաթիւ պատուաւոր մարդիկ, բայց զարմանալի աղատասիրութեամբ իւրաքանչիւր կողմն թոյլ կուտար միւսին կատարել իւր թափորն և ցոյցն ամենայն հանդարտութեամբ, կարգով ու կանոնով։

Ռամկավարականաց թափորին համար Նիւ Եորք Հէրալտ, որ ռամկավարական թերթ է, կ'ըսէ թէ այս թափորն եղաւ վերջին և լաւագոյն։ Ռամկավարք օրին գեղեցկութիւնն եւ բարեգուշակ նշան համարելով կ'ըսեն. «Տարերք իսկ Հանրապետականաց հակառակ, իսկ Ռամկավարականաց կողմն են»։ Փոքրիկ տղայ մը թափորի ատեն խանդավառ գոչած է. «Աստուած ռամկավար ըլլալու է որ այսպիսի գեղեցիկ օր կուտայ մեզ։»

* * *

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Տի՛մ՛ր. — Աւասիկ զուարճալի պատմութիւն մը զոր կ'ընէ Պ. Իւլպախ, քրոնիկագիր, փարիզեան թերթի մը մէջ.

«Օր մը, — ըսաւ ինձ Ք. ի քաղաքապետը —, երիտասարդ մ'եւ մանկամարդ օրիորդ մը քաղաքապետական պաշտօնատան սանդուղէն վեր կ'ելնէին սրտայուզութեամբ։ Ապագայ ամուսինն անուշադրութեամբ իւր նշանածին շրջազգեստին վրայ կոխեց։ Այս վերջինը դարձաւ և չը կրցաւ զսպել սա բացագանչութիւնը.

— Տխմա՛ր։

Երիտասարդը խոնարհեցաւ, և շարունակեցին վեր ելնել։ Երբ իմ առջեւս եկան, երբ օրինագիրքը բացի և խորին ձայնով մը ըսի.

— Ֆ... կը հաւանի՞ք ամուսնանալ ժան-Մարկրիթ Ռ...ի հետ, աստ ներկայ։

— Այդչափ տխմար չեմ, պատասխանեց երիտասարդը։

Կ'երեւակայէք աղմուկն, խառնաշփոթութիւնն. մայրերը կը նուաղէին, հայրերը կը հայհոյէին։ Իսկ ես կարի յուզեալ էի, վշտացած իբր քաղաքապետ, զգածուած իբր ընտանեաց հայր։ Օրինագիրքս գոցեցի, երիտասարդն ու աղջիկն իրենց վկայներով ու ծնողներով սրահս կոչեցի, և փորձեցի գործը կարգադրել. անկարելի՛. երիտասարդը նախամեծար կը համարէր ամուրի մնալ։ Զկրնալով զայն համոզել, ջանացի գէթ աղջկան պատիւը փրկել։ Որոշուեցաւ որ այս անկարգութեան մէջ քիչ մը պատշաճութիւն դնելու համար հանդէսը վերստին պիտի սկսէր և թէ այս անգամ նորատի աղջիկը պիտի մերժէր երիտասարդը։

Աքանչացած էի այս լուծման վրայ։ Արդարեւ ամոլն առջեւս վերադարձաւ. օրինագիրքը բացի և սովորական հարցումը կրկնեցի.

— Ֆ... կը հաւանի՞ք ամուսնանալ օրիորդ Ռ...ի հետ, աստ ներկայ։

Այս անգամ երիտասարդը, որպէս որոշուած էր, չնորհալից կերպով ժպտեցաւ և պատասխանեց.

— Այո՛։

Կարգը եկաւ նորատի աղջկան։ Ըլ պիտի պատասխանէր։ Հարցուցի նմա թէ կը հաւանի՞ ամուսնանալ Ֆ...ի հետ։

— Այո՛, պատասխանեց զօրաւոր ձայնով մը։

Ամեն ոք ապշած էր, և ես ամենուն նման աչերս խոշոր խոշոր կը բանայի. բայց իմ ապշութիւնս իսկ արտասանել տուաւ ինձ օրինական խօսքերը.

— Յանուն օրինաց, ամուսնացած էք։

Երիտասարդը, յուզուած, սկսաւ պոռալ։

— Խաբեբայութիւն է այդ, այդպէս որոշուած չէր, չեմ ընդունիր, կատակ է։

Աչխուժիւ գոչեցի օրինագիրքը, և ծանր ձայնով մ'ըսի.

— Բնաւ երբեք, պարո՛ն, բնաւ խաբեբայութիւն չկայ, և սովրեցէք այսուհետեւ խաղաղ ապրիլ ձեր կնոջ հետ։

Վերջապէս, երիտասարդը կը սիրէր այդ գեղանի մանկամարդ աղջիկն, և ուզեց մոռնալ թէ իւր անձնապատուութիւնը նախատուած էր ամենուն առջեւ։

— Զանացէք ոչ եւս տխմար լինիլ ձեր կնոջ հետ ձեր յարաբերութեանց մէջ, ըսի այն ատեն. որովհետեւ եթէ բարկացոտ է, կը տեսնէք որ տխմար չէ։

Հասկցաւ ըսածս, և հարսնիքն ուրախութեամբ շարունակեցաւ։

Դաշնակ և Բժիշկ. — Ֆրանսայի Լօզան քաղաքին մէջ հետեւեալ զուարճալի դէպքը տեղի ունեցած է.

Պարոն մը, որ այնքան չէր սխորժեր դաշնակէ, դրացուհի մ'ունէր որ դաշնակի սէրը մինչեւ մոլեռանդութեան տարած էր, և գիշեր ցորեկ իւր դաշնակէն չէր բաժնուեր։

Մեր մարդն, որ հանդարտ ու կանոնաւոր կեանք մը կը վարէր, գիշերները ժամ երկուքին պառկելով, յոյժ կը բարկանար երբ ամեն վայրկեան կ'արթննար, նոյն իսկ Շթրաուսի վալսով կամ Պեթովէնի սոնատովմը։

Ուստի գանգատեցաւ իւր դրացուհւոյն, և աղաչեց որ ցորեկին յագեցնէ իւր երաժշտական եռանդն։ Իւր գանգատներն, յաճախ կրկնուած, ապարդիւն մնացին։

Այն ատեն որոշեց վճռական և ազդու քան մ'ընել։

Վերջին օրերս, իւր դրացուհին բարեկամներ հրաւիրած էր երեկոյթը միատեղ անցունելու համար, և դաշնակը մէջ տեղ բերուեցաւ։ Բայց ի հաշիւ առած չէին մեր մարդն։ Այս վերջինը թմբկահար մը վարձած էր՝ մինչեւ առաւօտ թմբուկ զարնելու համար, և որպէս զի անոր եռանդ տայ, մոռցած չէր երկու շիշ գինի եւս դնել անոր տրամադրութեան ներքեւ, որով թմբկահարը վայրկեան մ'իսկ չդադրեցաւ նուագելէ։

Դրացիները, այս թշնամանքէն զգաստ, իրենց բոլոր անոյշ խօսքերը գործածեցին այս դժոխային աղմուկը դադրեցունել տալու համար, այլ ի զուր։

— Դուք դաշնակ կը սիրէք, կը պատասխանէր իրենց անդրդուելի դրացին, ես ալ յոյժ կ'ախորժիմ թմբուկէ։ Ամեն ոք իւր ճաշակն ունի, և իմ տանս մէջ ուզածս կըրնամ ընել։

Դրացիները դատ բացին անոր դէմ։ Դատարանը, երկարօրէն քննելէ յետոյ խնդիրն, երկու Ֆրանք տուգանաց դատապարտեց մեր մարդը, ո՛չ թէ թմբուկ զարնելուն համար, այլ հակառակ օրինաց՝ կէս գիշերէն յետոյ զարնելուն համար։

Վէճակագիր. — Անգլիոյ մէջ տարին 990,000,000 կալոն (4 1/2 լիդր) գարեջուր կը խմուի, Գերմանիոյ մէջ՝ 900,000,000, Միացեալ Նահանգաց մէջ՝ 600,000,000, Ֆրանսայի մէջ՝ 157,000,000, Աւստրո-Հունգարիոյ մէջ՝ 280,000,000, Պելճիոյ մէջ՝ 210,250 000, Հոլանտայի մէջ՝ 34,000,000, Ռուսիոյ մէջ՝ 8,000,000, Զուիցերիոյ մէջ՝ 13,500, 000, Տանըմարքայի մէջ՝ 28,000,000, Շուէտի մէջ՝ 21,000,000, Իտալիոյ մէջ՝ 4,000,000։

Ելեկտրականութիւնը վիրաբուժութեան մէջ. — Նիւ-Եորքի գիտական թերթ մը կը պատմէ յոյժ փափուկ գործողութիւն մը, որ ելեկտրականութեան միջոցաւ տեղի ունեցած է ի Պիւֆալօ։ Գործաւորի մը աչքը պողպատի կտոր մը մտած էր, որ կ'սպառնար տեսութիւնը կորսնցնել տալ։ Պողպատը դուրս քաշուեցաւ պարզապէս ելեկտրական բէւեռ մը թեւը մօտեցնելով ծայրին։

Օ ԳԱՄԷԼԻՍ

Վաճառատունը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ իւր փոխադրութեան առթիւ ի

194, ԲԵՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑՆ

Կալաթա-Սէրայի դիմաց

Ի ՎԱՃԱՌ կը հանէ ՑՕՑԺ ԱԺԱՆ ԳՆՈՎ իւր հաստատութեան մէջ գտնուած բոլոր ապրանքներն, որոց միացած են դեռ նոր հասած ապրանքներ, ամենքն ալ վերջին նորաձեւութիւններէն, և Փարիզի առաջին գործարաններէն ելած։

Այս ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ որ տեղի պիտի ունենայ ԳԱՄԷԼԻԱՅԻ վաճառատեղին, Հաճօպուլօ անցք, թիւ 8, և որ գեղեցիկ առիթ մը կը մատակարարէ, պիտի սկսի Նոյեմբեր 3ին, և միայն ՄԷԿ ԱՄԻՍ պիտի տեւէ, որմէ յետոյ վաճառատունը վերջնապէս պիտի փոխադրուի իւր նոր տեղն, վերոյիշեալ հասցէով

Օ ԳԱՄԷԼԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ

Օսմանեան Հանրային պարտուց Վարչութեան կողմէ Հոկտեմբեր 31 թուով հրատարակեալ ազդարարութեան համաձայն, որ կը յայտնէր թէ ներկայ Նոյեմբեր 20 ին պիտի սկսի Օսմանեան արժէթղթոց միացման (թէվհիտի) գործողութիւնք, Կայսերական Պանքան կը ծանուցանէ արձանագրեալ և դրոշմեալ արժէթուղթ ունեցող տեարց, թէ իւր Պոլսոյ գրասենեակները բաց պիտի լինին այդ թուականէն սկսեալ ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի, առաւօտեան ժամը 10 էն (եւրոպական) մինչեւ կէս օրէն երկու ժամ յետոյ, յիշեալ արժէթուղթերն ընդունելու համար։

Միացման համար դրոշմեալ արժէթղթոց հետ պէտք է ներկայացուին անոնց թիւերը նշանակող ցուցակ մը։

Չդրոշմեալ կամ ոչ արձանագրեալ արժէթղթոց դրոշման կամ արձանագրութեան գործողութիւնք, ինչպէս նաև Ռամազան արժէթղթոց արձանագրութիւնք պիտի կատարուին երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը, մի և նոյն ժամերուն։

ԱԶԴ

Գատըգիւղի մէջ Պլաք անունով սեւ շնիկ մը կորսուած է, ճերմակ ոտներով։ Գտնողը կրնայ դիմել Մօտա, Միւսիւ Նովէլին տունը, կամ Ղալաթիա, Գէօրգ Պէյ Խան։

Շահաւոր պարգեւ կը խոստացուի։

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Մայրաքաղաքիս Հայ փաստաբաններէն Նազարէթ էֆէնտի Խաչէրեան ընկերակցած է Յովհաննէս էֆէնտի Կիւլպէկեանի, որ Ֆրանսայի Էքս քաղաքի իրաւաբանական համալսարանի մէջ իւր ուսմունքը փայլուն յաջողութեամբ աւարտած և Լիսանսիէ ան տրուայի վկայագիրն ստանալով, այս անգամ վերադարձած է։

Խաչէրեան էֆէնտի որ Պրուսէլի համալսարանէն վկայեալ է, և Տօքթէօր ան Տրուայի տիտղոսն ունի, անդէն ծանօթ է մեր դատական աշխարհի մէջ ունեցած համբաւովն, և Կ. Պոլսոյ իրաւաբանական վարժարանին մէջ պաշտօնական օրինաց դասախօսութեամբն։

Գոհ պիտի լինին ամեն անոնք, որք պիտի դիմեն յիշեալ էֆէնտիներու գրասենեակն՝ որ կը գտնուի Ղալաթիա, Գավաֆեան խան, թիւ 9։

10—13

ՍԵՂԱՆԻ ԸՄՊԵԼԻ

ՑԱՐԳԵԼԻ ՀԱՅՐ ԳԵՐՄԱՆԻ

Նման «Շարթրէօզ»ի գինւոյն, ախորժահամ և յոյժ առողջարար ըմպելի մ'է և մեծապէս կը դիւրացնէ մարսողութիւնը։

Գլխաւորապէս կը գտնուի Պ. Պէրմէն եղբարց քով, Ղալաթիա, Սիրթէ Ֆրանսէզ։

ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ կարող պիտի լինի մեքենայով ջուր մատակարարել ի ԲԵՐԱ, ԿԱԼԱԹԱ և ՎՈՍՓՈՐԻ գիւղերը մինչև ԵՆԻՄԱՀԱԼԼԷ, 1884 տարւոյ լրանալէն առաջ։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեանց գրասենեակները կը գտնուին Բերա Թէփէ-Պաշի փողոց, թիւ 45, և Ղալաթիա Վոյվոտա փողոց, թիւ 14։

Բաժանորդագրութիւնք մէկ տարւոյ համար կը լինին և եռամսեայ կը վճարուին։

Կարելի է բաժանորդագրել հետագայ երեք կերպով.

1. — ԿՇՌՈՒ ՎՐԱՅ, որով տանը մէջ ջրամբար մը կամ ծորակ մը կը հաստատուի և 24 ժամը մի անգամ որոշեալ քանակութեամբ ջուր կը տրուի։ Օրը 165 օխայ ջրի համար եռամսեին նուազագոյն գինն է 62 1/2 ղրուշ ոսկի դրամ։

2. — ՀԱՇՒՈՅ ՎՐԱՅ, տրուած ջուրին քանակութիւնը կը չափուի մասնաւոր գործիքով և իւրաքանչիւր խորանարդ մեդր ջրի (1000 օխա) համար կը վճարուի 4 ղրուշ ոսկի դրամ։ Այս գին բարձրագոյնն է. աւելի մեծ քանակութեամբ ջուր սպառող բաժանորդաց համար գիները երթալով կը նուազին։ Օրը 165 օխայ ջրի համար եռամսեին նուազագոյն գինն է 62 1/2 ղրշ. ոսկի դրամ։

3. — ԸՍՏ ՀԱՃՈՅՍ (այլեւայլ մասնաւոր պարագայից մէջ)։ Այս եղանակ բաժանորդագրութեամբ, տրուած ջուրին քանակութիւնը չհաշուիր, այլ կը չափուի և կը վճարուի տան բնակչաց թուոյն համեմատ։

Վեց անձանց համար եռամսեայ գինն է 75 ղրուշ ոսկի դրամ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՔ

Խողովակները, ջուրին քանակութիւնը չափող գործիքը և ասոնց համար տան մէջ հարկ եղած այլեւայլ շինութիւնները բաժանորդին հաշւոյն են։

Եթէ բաժանորդք ուզեն, Ընկերութիւնը կրնայ դիւրութիւններ ընծայել իրենց՝ վարձու տալով խողովակները կամ չափող գործիքը, և կամ ծախսուց մաս առ մաս վճարումն ընդունելով։ Բաց աստի, բաժանորդն ազատ է իւր տան մէջ արդէն գտնուած շինութիւնները գործածել։

Ընկերութեան, ինչպէս նաև Թաղապետական շրջանակներու գրասենեկաց մէջ կը գտնուին պայմանագրութեան օրինակներ թուրքերէն, Ֆրանսերէն, հայերէն և յունարէն լեզուաւ։

Բաժանորդ գրուիլ ուզող անձինք կրնան թղթատարական տոմս մը ղրկել առ,

Մ. ԲԷՌԷ

Ընդհանուր տեսուչ

Կամ առ Տնօրէնութիւնն, Թէփէ-Պաշի փողոց թիւ 45։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ Սէպզէ գօմիսիօնը իչուն միւպայէա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան խիւզ խիրմի պին գըյէյի ճէտիտ Մարսիլեա բաթաթեսինին չէրայիթի մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն պէհէր գըյէյի ճէտիտի օթուզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու թըշրինի սանիի բուլմինին օն պէշինճի փէնչշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն, վէ օն եէտինճի ճումա իրթէսի կիւնի տախի թէքարրիւր խաէն ֆիյաթընտան խիւզաէ պէչ թէնզիլի գապուլ խոլլէճէկլինտէն իթայա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ուսումիյէ տայըրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Թշրինի սանի 1300

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ Սարաճխանէ անպարընա մահֆուզ նումունէսինէ վէ չուրութը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն մուպայաա օլունաճագ իքի խիւզ եէթմիշ արշըն ճէտիտ Ասթարքանըն պէհէր արշընը ճէտիտի գըրգ տէօրթ պուչուգ ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, թըշրինի սանիի բուլմինին օն պէշինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն մինագասաը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկլինտէն, իթա իթմէկէ թալիպ վէ օն եէտինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ խիւզտէ պէչ թէնզիլինէ բաղիպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տայըրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 Թըշրինի սանի 1300

1—3

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
287 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐՆՔ

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

Ապահովագրեալք միայն տէր են երաշխաւորեալ դրամագլխոյն և ընկերութեան բոլոր շահերուն

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Հ. ՍՔԷՅՑ
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԿԱԼԱԹԱ, ՀԱԼԱՃԵԱՆ ԽԱՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԱԶԴ ԱՌ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆ

Կը ծանուցուի թէ կառքով կամ թէ կառքի գին վճարելով ապրանք ղրկել ուզող անձանց, որք կը փափաքին օգուտ քաղել այս կերպ փոխադրութեանց յատուկ եղող սակագնոց զեղչումէն, թէ այդ զեղչեալ սակագնոց գործադրութեան համար պարտին ընկերութեան կողմէ սոյն փոխադրութեանց յատկացած կառքերն բռնել:

Ուստի ընկերութիւնը բնաւ պարտականութիւն չունի ապրանք ղրկող անձանց տրամադրութեան ներքև դրուած ձևով և մեծութեամբ կառքեր գնել, և՝ գործադրեալ սակագնոյն մէջ նշանակեալ պայմաններն ի բաց առնելով՝ ապրանք բեռցնողները պարտաւոր են վճարել գործածեալ կառքին վրայ նշանակուած ամբողջ բեռան սակագինը, բեռցուած ապրանքն այն ծանրութիւնն ունենայ թէ ոչ, և կամ ապրանաց յուղարկումն յանձնել կայարանին, որպէս զի սա ապրանքները ղրկէ ընդհանուր սակագնոց գնով ու պայմաններով:

Ընդհանուր Տնօրէն
ՀԱԼԷՆ

Կ. Պոլիս, 14 Նոյեմբեր 1884

ԱԶԴ

ԱԿՌԱՅԻ ՑԱՒ ՉԷՔ ՈՒՆԵՆԱՐ

եթէ գործածէք

(Ժիռօնտի) Սուլտ գաւառին Պէնէտիկսեան Կրօնաւորաց, Ակռայ մաքրող փոշին կամ դեղը որ 1880 ին Պրիւսէլի մէջ 2 ոսկի մետալ առած է, ինչպէս նաև մեծ մրցանակներ. այս դեղը հնարած է 1373 ին Բիէր Պուրսօ Փըլանսացի Կրօնաւորը:

ՔԵՆՕՊԻԻ ՋՈՒՐ

Որուն՝ մրցմամբ չի կրնար հաւասարիլ ո՛չ մէկ դեղ. մազերուն իրենց բնական գոյնը տալու մասին: Արդիւնքը քիչ օրուան մէջ կերևի յաջող կերպով: Գործածութիւնը խիստ դիւրին է. Ներկ մը չէ այս, այլ լուացման ջուր մը, որ մազերը կը պահպանէ և կը զօրացնէ, գոյն տալով:

ԼԱՀՕՐԻ ԲՈՒՏՐԱ

Փայլուն, փափուկ, Թափանցիկ և ընտիր բուտրա մ'է որ չարունակ գործածուելով մորթը կը գեղեցկացնէ և կը փայլեցնէ, ու և է այլայլումէ զերծ պահելով զայն: Խիստ փոքր մաս մը բաւական է ամբողջ երեկոյթի մը համար: Փափուկ փետրեայ վրձինով կը գործածեն զայն և ապա կը սրբենուրբ կտաւով մը կամ կակուղ վրձինով:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿ Տօքթ. Րիշարտն Վայրկենական կերպով մազերը և մօրուքը ներկելու համար կատարելագործեալ բաղադրութիւն մ'է, որ մորթին վրայ բիծ չի թողուր:

ՋՈՒՐ Տօքթ. Թօմըսի, վայրկենական կերպով մօրուք ներկելու համար:

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՋՈՒՐ, գլուխ մաքրելու համար.

ՍԷՖԱԼԻՆ, դեղ Տօքթ. Ռուսօյի, մազ թափելու դէմ, որ թաղանթները կը հանէ և գեղեցիկ մազեր կը բուսցնէ, չարունակ գործածուելով:

ԱՐՆԻՔԱԼԻՆ, Տօքթ. Ռուսօյի, գեղեցիկ թուալէթի ջուր, խածուածքի, այրուածքի, այտերու բորբոքման դէմ են:

ԷՔՍԹՐԷ, Բուշիէ-ակի համար, ամեն տեսակ ընտիր ջուրեր:

ԿԼԻՍԷՐԻՆ, ձեռքի ուռեցքի և արեգակնակէզ դէմքերու համար:

Վաճառատուն հաստատեալ յամին 1807. —Ընդհանուր գործակատար Ա. ՍԸԿԷՆ, Հիւկիւրի փողոց թիւ 3, ի Պօրտօ:

Այս դեղերը կը գտնուին նաև Կ. Պոլսոյ բոլոր դեղարանաց մէջ:

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ինչամթը ասկէրիյէ ատյէսի իչուն մուգթազի քէրէսթէ մէվքիի միւնագասայա գօնուլարագ մահը հալը բուլունուն օն ալթընճը փազար կիւնի գարարտատէսինին քէչիտէսի վէ իրթէսի կիւնի եւուսէ ալէ թէնզիլ խուէն օլտուղը հալտէ գաբուլի իլէ իհալէսի գաթիյէսինին իճրասը մուգարրէր օլունմաղլէ մէզքիւր քէրէսթէյի թէալլիմ վէ իթայա թալիպ օլանլարըն էհլ...

8 Ֆէյրիլ սանէ 1300

3—3

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ԴԵՂԱՐԱՆ

Պ. ԵՒ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Երկար ժամանակէ ի վեր՝ դեղավաճառութեան և դեղագործութեան զբաղելով հասարակութիւնը գոհացնելու համար մեր ձեռքէն եկած ջանքը խնայած չըլլալնիս յայտնի է մեր պատուարժան յաճախորդաց և բոլոր հասարակութեան: Այս անգամ ալ, մեր յարգոյ յաճախորդաց դիւրութիւն մ'ըլլալու համար, դեղարան մը բանալ փափաքելով, չատ տարիներէ ի վեր ամենուն ծանօթ Պոլսոյ Եէնի–Ճամի փողոցի 26 թիւ մթերանոցէն զատ՝ նոյնպէս Կ. Պոլիս կամուրջին գլխացը 77 թիւ «Պ. և Հ. Քիւչիւքեան եղբարք» անուամբ դեղարան և մթերանոց (տէբօզիթօ) մ'ալ բացած ենք, ուր Ֆրանսայի և Անգլիոյ քիմիական բաղադրութիւններն ու պանազան դեղերը, մեծ խնամով չինուած, և ամենէն ընտիր տեսակները կը գտնուին: Ասոնցմէ զատ ամեն առեն գործածուած պանազան տեսակ գինի, ազնիւ ձկան իւղ, Նորվէկիոյ շօքօլա, քօնեաք և ուրիշ ըմպելիք միշտ կը գտնուին: Եկած դեղագիրք խիստ թարմ դեղերով, և մեծ խնամով կը պատրաստուին: Ասոնցմէ զատ դեղարանին վերնայարկը բժշկաց համար յատուկ տեղ որոշուած ըլլալով, հիւանդութեան մը համար բժշկի հետ խորհրդակցիլ ուզող անձինք, մեր դեղարանը գալով, ամեն կերպով օգուտ կը տեսնեն:

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆ

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէբանդօ	4,500
Անձելօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարատոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Մէլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրաւօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օզրանդօ	4,500
Գամէօ	2,400	Օդդօ	2,000
Գադօ	2,009	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիդօ	2,800
Տրաքօ	2,600	Րինալթօ	4,400
Էրադօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3.500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիսօ	2,300	Քասդօ	3,600
Քէլրօ	2,000	Ուէնտօ	3,600
Քօզիօ	2,200	Զէպրա	1,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	140

Սէրէնդօ շոգենաւը, նաւապետ Մաճի Անդ իսյէն ասա եկաւ ընդհանուր վաճառքով և իր բեռն պարպելէ յետոյ Օտէսա պիտի ուղևորի:

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն կընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԼՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ Գործակալ

Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միւմթ խան Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամեն շաբաթ մ'անգամ կը բանին Լիվէրբուլ և Միջերկրական ծով.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օբանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ագլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէբբօ	3,000	Նամիբ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բալմիրա	5,000
Պոթավիա	3,800	Բարթիա	3,206
Պալպէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սէրվիա	7,800
Սէֆալոնիա	5,000	Սկդիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարակօսա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէմէրարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Բալմիրա շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսոն Լիվրբուլէն ասա կսպասուի Նոյեմբեր 25 ին:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ Գործակատար

Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվէրբուլ և Սեւ ծով.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Աճէրեան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալղասեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլաւեան	3700
Աթէնեան	2500	Իտալեան	5500
Արապեան	3700	Իպէրեան	5500
Պալմիրեան	6000	Իսդրեան	5500
Պուլկարեան	6000	Լէսպեան	2200
Քասթէլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օբորթոյ	700
Էճիբշեան	3700	Բէրսեան	3800
Ֆալեան	3700	Վալէնսեան	6800
Ֆալերնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճերեան շոգենաւը, նաւապետ Քրիսթեան Լիվրբուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով:

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլքմ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Զմիւռնիա, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.
Մալդա, Ա. Քամիլլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ռէֆդօլ և ընկ.

Ն. ԲԱՔԷ ԷՆԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիոյ և Բոնիւ ծովու կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն և Տրապիզոն երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ'Աէրի որ նոյեմբեր 11 Մարսիլիայէն և նոյեմբեր 17 ին երեկեան ժամ 4 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի:

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լը Մէնիէլ:

Ուղևորք և ապրանք ընդունուին.

Նաւուղեքի, ուղևորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՆԻՈՒԹԷ ԲԸԳՈՒԼ

Մումհանէ փողոց, թիւ 141

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլ, Միջերկրական և Օտեսայ ծով կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրքս
Աբարսա	2,500	Ռոճըրս
Աղբաստիա	2,500	Քրուկշենք
Լադոնիա	2,500	Ռէկլըս
Մասէտոնիա	3,500	Մորլ
Բումէլիա	2,800	Ֆիթզըրճիլ

Բումէլիա շոգենաւը ի մօտոյ Բոթիէն պիտի վերադառնայ և անմիջապէս Լիվրբուլ պիտի ուղևորի:

Այա-Սոֆիա շոգենաւը Լիվրբուլէն ասա կ'սպասուի նոյեմբեր 20 ին:

Ընկերութիւնն օրինաւոր գիներով վաճառք կ'ընդունի Նէրօպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղևորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ. Գործակալք

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլ և Միջերկրական ծով բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէֆթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բէրա	3000
Սէսոսդրիս	3250	Ալղանդիք	1700
Թիպս	3250	Լոդիւս	800
Մէմֆիս	3250	Ռիպեա	800
Մարիոթիս	3250	Մէֆիչ	700

Օսայրիս շոգենաւը նաւապետ Բօլ ամսոյս 17 ին Լիվրբուլէն ասա կսպասուի ընդհանուր վաճառքով:

Վերոյիշեալ շոգենաւք շքեղապէս յարդարուած են ճամբորդներու համար

Դիմել առ Ճ. Թ. ՌՈՒԹԸԼ և ԸՆԿ. Մէյդանճըգ փողոց, Պոլիս

Տնօրէնութիւն, Լիվրբուլ

ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ. 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

Արտօնատէր, Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԳՌԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԸԼԻԷՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն: —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթալ, Եօրկիատիս խան Պաղչէ-գաբու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա, Աղէքսիատի խան թիւ 15:

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷՅԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1884 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջէ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

- — 2 Ր. և Ա. Գավագ Եէնիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյլէրպէյի Թարապիա Եէնիքէօյ Ստէնիա Միրկեօն Պոյաճըքէօյ Ր. Հիսար Պէպէք (Առնավուտքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 17
- — 3 30 Եէնիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյլէրպէյի Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 34
- — 4 5 Եէնիքէօյ Ստէնիա Միրկեօն Պոյաճըքէօյ Ր. Հիսար Պէպէք (Առնավուտքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 19
- — 4 45 Ր. և Ա. Գավագ Եէնիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյլէրպէյի Թարապիա Եէնիքէօյ Ստէնիա Միրկեօն Պոյաճըքէօյ Ր. Հիսար Պէպէք Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ 33
- — 6 Մէզարպուրնու Պէյլէրպէյի Թարապ. Եէնիքէօյ Ստէնիա Միրկեօն Ր. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 25
- 6 45 Եէնիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյլէրպէյի Թարապիա Պէյգօզ Բաշապահչէ Եէնիքէօյ Միրկեօն Գանլըճա Ր. և Ա. Հիսար Գանտիլլի Առնավուտքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Օրթաքէօյ Գուզկունճ. Պէշիկթաշ Իւսկիւտար 4
- 8 15 Ա. և Ր. Գավագ Եէնիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյլէրպէյի Թարապիա Եէնիքէօյ Միրկեօն Պոյաճըքէօյ Ր. Հիսար Պէպէք Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ (ուրբաթ օրերը Ստէնիա պիտի հանդիպի) 34
- 10 Մէզարպուրնուէն Պէյլէրպէյի Թարապիա Եէնիքէօյ Միրկեօն Ր. Հիսար Առնավուտքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ 28

Առնավուտքէօյէն կամուրջէ ելնող շոգենաւուց ժամերը

- — 2 Պէպէք Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ 33
- — 2 40 Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ 21
- — 3 20 Պէպէք Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ 28
- — 4 Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ 4
- — 4 40 Պէպէք Առնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ 17
- 10 45 Հիսարէն Չէնկէլքէօյ ուղղակի կամուրջ 19
- 11 10 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 4

Ասիական եզերքէն կամուրջէ ելնող շոգենաւուց ժամերը

- — 2 Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Գապաթաշ 4
- — 2 30 Պէյգօզ Բաշապահչէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի (Գանտիլլիի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
- — 3 5 Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք 22
- — 4 Պէյլիւգտէրէ Թարապիա Պէյգօզ Բաշապահչէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկունճուք Պէշիկթաշ 20
- — 4 5 Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Իւսկիւտար 21
- 8 45 Պէյլիւգտէրէ Թարապիա Պէյգօզ Բաշապահչէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Իւսկիւտար 22
- 10 25 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 25

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

- — 2 45 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար Միրկեօն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյլիւգտէրէ Մէզարպուրնու Եէնիմահալլէ Ր. Գավագ 33
- — 3 30 Գապաթաշ Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Առնավուտքէօյ Գանտիլլի Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճա Միրկեօն Եէնիքէօյ Բաշապահչէ Պէյգօզ Թարապիա Պէյլիւգտէրէ Մէզարպուրնու Եէնիմահալլէ 4
- 5 30 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճըքէօյ Էմիրկեն Ստէնիա Եէնիքէօյ Պէյգօզ Թարապիա Պէյլիւգտէրէ Մէզարպուրնու Եէնիմահալլէ և Գավագներ 34
- 6 45 Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Առնավուտքէօյ Գանտիլլի Ր. Հիսար Գանլըճա Միրկեօն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյլիւգտէրէ 22
- 8 15 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Առնավուտքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար Միրկեօն Եէնիքէօյ Թարապ. Պէյլիւգ. Մէզարպուրնու 28
- 10 30 Ր. Հիսար Պոյաճըքէօյ Միրկեօն Ստէնիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյլիւգտէրէ Մէզարպուրնու Եէնիմահալլէ 17
- 11 10 Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյլիւգտէրէ Մէզարպուրնու Եէնիմահալլէ 34
- 11 30 Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճըքէօյ Միրկեօն Ստէնիա Եէնիքէօյ 19

Կամուրջէն Առնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

- — 3 30 Ուղղակի Առնավուտքէօյ 4
- — 4 10 Ուղղակի Պէպէք 17
- 9 50 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար (Վասիփոր եհող շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 19
- 10 25 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշ. Առնավուտքէօյ Պէպէք 4
- 11 5 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ Պէպէք (Եէնիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
- 11 45 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ Պէպէք 21
- 12 — Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնավուտքէօյ (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պէշիկթաշ) 4

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

- — 3 30 Ուղղակի Գանտիլլի 21
- 4 30 Իւսկիւտար Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշապահչէ Պէյգօզ Մէզարպուրնու 25
- 9 25 Գապաթաշ Պէշիք. Գուզկունճ. Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի (Գավագներ գացող շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
- 10 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշապահչէ Պէյգօզ Թարապիա Մէզարպուրնու Գավագներ 20
- 10 40 Իւսկիւտ. Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի նաւամատոյցը Պէյգօզի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 33
- 11 10 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշապահչէի Պէյգօզ 25
- 11 40 Գապաթաշ Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ 28

— Այս նշանը կրող շոգենաւք Նոյեմբեր 11էն սկսեալ մէկ քառորդ վերջ պիտի մեկնին:

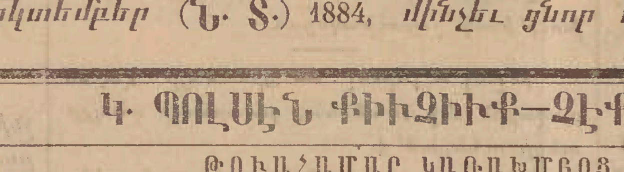

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ 20 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1884, մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ — Առաւօտ											Իրիկուն												
	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60			
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 18	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 31	2 31	3 2	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11	...	...	...
Գումգափու	6 28	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 —	1 6	1 42	2 41	3 13	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22	...	...	...
Եէնի-գափու	6 32	...	7 57	...	8 58	...	...	10 34	10 53	11 32	12 04	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38	...	6 26	...	...	...
Տավուտ փաշա	6 35	...	8 —	...	...	...	...	10 37	10 56	11 35	12 07	1 13	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33	...	5 41	...	6 29	...	...	...
Սամաթիա	6 40	...	8 6	...	9 4	...	...	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 3	4 38	5 5	5 46	...	6 34	...	...	...
Եէշիլ-գիւղ	6 45	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 49	6 4	6 39	...	...	...
Մաքրիգիւղ	6 56	8 —	8 24	...	9 22	...	...	10 58	...	11 58	...	...	2 11	3 9	...	4 21	...	5 22	...	6 16	6 50	...	...	...
Այ-Ստեֆանոս	...	8 14	8 34	...	9 32	...	...	11 8	...	12 9	...	...	2 21	...	...	4 31	...	5 32	...	6 28	...	...	...	...
Քիւչիւքչէքմէճէ	...	8 25	...	...	...	...	...	...	...	12 18	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 37	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ — Առաւօտ										Իրիկուն													
	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1			
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւքչէքմէճէ	...	...	7 34	...	...	...	...	...	...	...	...	1 24	...	...	...	...	...	...	...	...	6 38	...	...	...
Այ-Ստեֆանոս	...	...	7 45	...	8 44	...	9 38	...	...	11 20	...	1 34	...	2 33	...	...	...	4 48	5 39	...	6 51	...	...	...
Մաքրիգիւղ	6 33	7 24	7 57	...	8 55	...	9 49	...	...	11 31	...	1 45	...	2 44	3 20	...	...	4 59	5 50	...	7 5	...	...	...
Եէշիլ-գիւղ	6 46	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	2 57	3 33	4 8	4 46	5 14	6 4	6 38	7 26	...	...	...
Սամաթիա	6 50	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	...	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 1	3 37	4 12	...	5 19	6 8	6 42	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	6 55	7 46	...	[illegible]	...	9 46	...	10 21	11 21	11 53	12 57	...	2 33	3 6	3 42	4 17	...	5 24	6 13	6 47	...	...	...	...
Եէնի-գափու	6 58	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	...	10 24	11 24	11 56	1 ...	2 8	2 36	3 9	3 45	4 20	...	5 28	6 16	6 50	...	...	...	...
Գումգափու	7 3	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 01	1 5	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 33	6 21	6 54	7 40	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 12	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 14	2 21	2 50	3 23	3 59	4 34	5 5	5 42	6 30	7 03	7 50	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ:

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
2 —	8 10 Պէշիք	2 5	9 — Պէշիք.
2 30	8 55	2 50	9 35
3 —	9 45	3 20	10 — Պէշիք
3 30	10 Պէշիք	3 55 Պէշիք	10 35
4 15	10 20	4 45	11 —
5 —	10 50	5 25	11 25
5 40 Պէշիք	11 15	6 — Պէշիք	11 50
6 15	11 35	7 —	12 5 Պշ Գզ(
7 — Պէշիք	12 5	8 15	12 5

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
2 —	8 10 Պէշիք	2 —	8 15
2 45	8 45	2 30	9 — Պէշիք
3 30	9 30	3 15	9 35
4 15	9 55 Պէշիք	3 55 Պէշիք	10 — Պէշիք
5 —	10 25	4 45	10 35
5 40 Պէշիք	10 50	5 30	11 —
6 15	11 30	6 10 Պէշիք	11 35
7 — Պէշիք	12 5	7 —	12 5

) Այս շոգենաւ Հրէից տօներուն և ուրբաթ ու կիրակի չպիտի երթեւեկէ:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ.

3 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն
5 — Հարէմէն Սալաճագ
11 15 Հարէմէն » (կիրակի օրերը ժամ 11ին
3 30 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 45 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
11 — կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժամ 10.45ին)

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան:

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ